



Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja  
cím: 1022 Budapest, Marczibányi tér 3.  
TELEFON/FAX: 061 2124 595 INTERNET: [www.merek.hu](http://www.merek.hu)

ISO 9001  
BUREAU VERITAS  
Certification



**Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központja**  
**Szakmai beszámoló**  
**2011.**

## Tartalomjegyzék

<b>BEVEZETÉS</b> .....	<b>3</b>
<b>INTÉZMÉNYI IRÁNYULTSÁG, ÁLTALÁNOS INTÉZMÉNYI CÉLOK</b> .....	<b>3</b>
A REHABILITÁCIÓS IDŐ LEJÁRTA, A MEREK-BŐL VALÓ KIKERÜLÉS ELŐKÉSZÍTÉSE.....	3
A MEREK FOGLALKOZTATÁSI TEVÉKENYSÉGE, FOGLALKOZÁSI REHABILITÁCIÓ.....	5
SZAKMAI MINŐSÉG FENNTARTÁSA, FEJLESZTÉSE.....	5
MÓDSZERTANI TEVÉKENYSÉG.....	7
SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK, FEJLŐDÉS.....	8
KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS.....	8
KOMMUNIKÁCIÓ.....	9
LAKÓKÖRNYEZETI FELTÉTELEK JAVÍTÁSA.....	10
ÉLETMINŐSÉG MEGŐRZÉSE, HELYI SZOLGÁLTATÁSOK.....	11
PARTNERKAPCSOLATOK, SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS.....	12
EUROPEAN PLATFORM FOR REHABILITATION (EPR).....	12
EGYÉB ESEMÉNYEK, TEVÉKENYSÉGEK.....	13
<b>AZ EGYES SZAKMAI CSOPORTOK BESZÁMOLÓI</b> .....	<b>14</b>
MOZGÁSTERÁPIA CSOPORT.....	14
SZOCIÁLIS CSOPORT.....	17
PEDAGÓGIAI CSOPORT.....	24
PSZICHOLÓGIAI CSOPORT.....	26
SZEMÉLYI SEGÍTŐ ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CSOPORT.....	29
FOGLALKOZÁSI REHABILITÁCIÓS CSOPORT.....	29
ÁTMENETI OTTHONOK.....	34
A HOLNAP HÁZA NAPPALI REHABILITÁCIÓS KÖZPONT.....	34
ZÁRSZÓ.....	37
<b>FÜGGELÉK</b> .....	<b>38</b>
KLIENSEINK SZOCIÁLIS JELLEMZŐI.....	38
A MEREK KLIENSEINEK DIAGNÓZIS ÉS ELLÁTÁSI KÉPESSÉG ALAPJÁN VALÓ MEGOSZLÁSA.....	39
A 2011/2. FÉLÉVI LÉGZÉSVIZSGÁLATOK.....	41
SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK LÉTSZÁMA ÉS SZAKKÉPZETTSÉGE.....	44
2011-BEN MEGVALÓSULT TEVÉKENYSÉGEK (ÖSSZESÍTŐ TÁBLÁZAT).....	<b>HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.</b>
SZAKMAI KÉPZÉSEKEN, KONFERENCIÁKON VALÓ RÉSZVÉTEL, SZAKMAI GYAKORLATVEZETÉS.....	<b>HIBA! A KÖNYVJELZŐ NEM LÉTEZIK.</b>

## Bevezetés

A Merek missziója a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítése az általa nyújtott komplex rehabilitációs szolgáltatások révén, valamint

- a korszerű szolgáltatásnyújtás,
- a folyamatos módszertani és minőségfejlesztés,
- és az ezekből származó eredmények rendszeres bemutatása által,
- a MEREK-ben végzett rehabilitációs munka, és a felnőtt rehabilitáció fontosságának elismertetése - a fogyatékos emberek társadalmi integrációját elősegíteni hivatott - szakmai fórumokon.

Jelen szakmai beszámolóban a 2011. évi szakmai tervben foglaltak szerint ismertetjük az adott évben elvégzett tevékenységeinket. A 2011. évi szakmai tervben leírtak, melyek mentén szakmai működésünk ebben az időszakban zajlott, klienseink komplex rehabilitációját, sikeres társadalmi integrációját, valamint a számukra nyújtott szolgáltatások minőségének fenntartását és fejlesztését szolgálták.

## Intézményi irányultság, általános intézményi célok

### A rehabilitációs idő lejártá, a MEREK-ből való kikerülés előkészítése

A rehabilitációs szolgáltatásainkat igénybe vevő kliensek számára támogatást nyújtunk abban, hogy az intézményi elhelyezési idő leteltével a rendelkezésre álló lakhatási megoldások közül, a számukra leginkább megfelelő megtalálják. Ezen felül segítséget nyújtunk számukra későbbi életkörülményeik előkészítésében, valamint a kikerülésre való felkészülésükben. 2011-ben ebben a körben az alábbi kifejezetten ezt a célt szolgáló vagy támogató kiegészítő tevékenységeket végeztük.

1. A szociális csoport munkatársai az önkormányzatokkal, helyi szolgáltatókkal való kapcsolatok, egyeztetések keretében nyújtanak segítséget a kiköltözést követően szükséges szolgáltatások, esetenként lakhatási, illetve munkakörülmények megszervezésében. Ennek keretében minden esetben hivatalosan keressük meg a helyi önkormányzatot tájékoztatva őket lakosuk intézményünkben való kikerüléséről. Az otthonukba, megfelelő családi körülmények közé hazaköltöző klienseink esetében levélben keressük fel az önkormányzatokon felül a helyi munkaügyi kirendeltségeket, szükség esetén a családsegítő központot, a támogatások megszervezése, a kliens által a későbbiekben igénybe veendő szolgáltatások előkészítése érdekében. 2011-ben összesen 23 kliensünk kiköltözésének előkészítését végeztük.

A kiköltöző kliensek az alábbi megoszlásban költöztek otthonukba illetve különböző intézményekbe rehabilitációjukat követően:

- Tartós elhelyezést nyújtó intézménybe távozott: 4 fő
  - Speciális szakiskola kollégiumába: 1 fő
  - Albérletbe költözött: 3 fő
  - Visszatért az otthonába: 11 fő
  - Kollégiumba költözött: 4 fő
2. Munkatársaink emellett nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a klienseket aktív részvevőjévé tegyék a kikerülésük előkészítésével kapcsolatos teendőknél, hogy megérezzék velük ennek felelősségét, súlyát, valamint segítsék őket abban, hogy idejében hozzák meg az ehhez szükséges döntéseket, tegyék meg a szükséges lépéseket.

3. 2011-ben összesen 20 intézményt, lakóotthont látogattunk meg klienseinkkel. Ezeknek az intézménylátogatásoknak a célja egyrészt, hogy a klienseknek képet adjunk arról, milyen életkörülményekre számíthatnak, ha a kisebb vagy nagyobb létszámú, tartós elhelyezést nyújtó intézményt választanak maguknak későbbi lakhatási megoldásnak, emellett célja az is, hogy konkrét segítséget nyújtsunk számukra későbbi lakóhelyük kiválasztásában. A látogatott intézményekről szerzett információkat beépítettük a kliensek tájékoztatását segítő, belső intézményi, illetve lakóotthoni adatbázisunkba.
4. Szükség esetén a kliens MEREK-ből való kiköltözését megelőzően a rehabilitációs team tagjai (elsősorban mozgásterapeuta, szociális munkás) a későbbi lakóhely felmérése, és megfelelő előkészítése érdekében el látogatnak a kliens leendő otthonába. Így 2011-ben is több ízben (összesen 7 kliens ügyében) munkatársaink személyesen keresték fel a kiköltözés előtt álló későbbi lakókörnyezetét. Ennek keretében az egyéni szükségletektől függően felvették a kapcsolatot a helyi szolgáltatókkal (intézmény esetén az ottani munkatársakkal), felmérték a lakás, illetve lakókörnyezet akadálymentességét, ennek előkészítéséhez tanácsot adtak, s felmérték, hogy a kliensnek a későbbi lakókörnyezetben való boldoguláshoz milyen készségekre, képességekre, esetleg segédeszközökre van szüksége. Az így szerzett információk, s ezek megoldásához kapcsolódó tevékenységek minden esetben beépültek a kliens egyéni rehabilitációs programjába.
5. Minden olyan esetben, ahol erre lehetőség adódott, a kliens kikerülésének előkészítésébe bevontuk a hozzátartozókat is.
6. Annak érdekében, hogy klienseink a rehabilitáció ideje alatt ne szakadjanak el a külvilágtól, és kimozduljanak a bentlakásos elhelyezéssel együtt járó védett környezetből, a MEREK klienseit évente legfeljebb 3 hónapra rehabilitációs szabadságra küldi. A rehabilitációs szabadság hozzájárul a rehabilitációs folyamat, illetve a társadalmi re/integráció sikerességéhez és segíti, hogy a kliens felkészüljön a későbbi lakókörnyezetbe való be/visszakerülésre, megfelelő támogatás mellett elő tudja készíteni az intézményből való kikerülését. 2011-ben azt tapasztaltuk, hogy a klienseink a korábbi évhez képest kevesebb segítséget igényelve terezték el erre az évre eső rehabilitációs szabadságukat, jobban elfogadták annak indokoltságát, szükségességét. Természetesen befogadó családi háttérrel, egyéb lakhatási lehetőséggel nem rendelkező klienseink számára ebben a félévben is segítséget nyújtottunk a rehabilitációs szabadságuk idejére eső elhelyezésük megszervezésében. Így az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézettel, valamint más átmeneti elhelyezést is nyújtó otthonokkal, intézményekkel való együttműködés keretében sikerült klienseink számára néhány hetes, a MEREK-től távol eső lakhatást szerveznünk. Néhány kliensünk külső szervezetek, szolgáltatók által szervezett táborozáson vett részt rehabilitációs szabadságának ideje alatt. Minden esetben nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a kliens aktív résztvevője legyen a távollét megszervezésének, az ezzel kapcsolatos ügyek és előkészületek lebonyolításának.
7. A MEREK által biztosított csoportos programok egy része 2011-ben is hangsúlyosan a mindennapi életben elérhető legnagyobb önállóság, valamint a rehabilitációs idő leteltét követő kikerülés előkészítésével foglalkozott. Ebben az időszakban a pszichológiai csoport két, kikerülést előkészítő csoportot szervezett, valamint folyamatos program volt a pedagógiai csoport által szervezett és bonyolított önálló életvitel program.
8. Az egyéni fejlesztési tervek (egyéni rehabilitációs programok) készítésére, valamint felülvizsgálatára fordított heti időkereten felül, 2011-ben is további heti két óra konzultációs időt biztosítottunk a szakmai munkatársak számára. Ennek célja, hogy az interdiszciplináris teamek tagjai, a tervezett foglalkozások rendszeres lemondása nélkül, gyakrabban tudjanak összeülni a klienssel, részben az egyéni fejlesztési tervekben kitűzött célok felülvizsgálata, részben pedig a rehabilitációs folyamattal, illetve a kikerüléssel összefüggő egyéb teendők megbeszélése, egyeztetése érdekében. 2011-ben ebben az időkeretben összesen 51 kliens-konzultációra került sor.

Célunk volt, hogy a kliensek köré szerveződő rehabilitációs teamek egyre tudatosabban kezeljék a kikerülés előkészítésével kapcsolatos kérdéskört, s egységes szemlélettel és hozzáállással támogassák a klienseket a rehabilitációt követő életkörülményeik megszervezésében, az arra való fizikai, szellemi és érzelmi felkészülésben. Ennek érdekében 2011. első félévében a szakmai vezető, második félévében pedig a mozgásterápiás, szo-

ciális és foglalkozási rehabilitációs csoportok vezetői felváltva látogatták mind az egyéni fejlesztési terv megbeszéléseket, mind a klienskonzultációkat, segítve ennek a tudatosságnak, egységes szemléletnek a rehabilitációs team-megbeszélésekben történő megjelenését, és a távlatos rehabilitációs célok a korábbiaknál markánsabb megfogalmazását. Ezen felül számos szakmai vezetői értekezleten, s így az egyes szakmai csoportok megbeszélésein is szó volt a kikerüléssel kapcsolatos kérdésekről, problémákról. Mindezek nyomán fontos szemponttá vált, hogy a kliensek egyéni fejlesztési tervében hangsúlyosabban jelenjenek meg a későbbi lakhatási körülmények és életvitel előkészítésével kapcsolatos célok és teendők.

## **A MEREK foglalkoztatási tevékenysége, foglalkozási rehabilitáció**

A MEREK kiemelt célként kezeli klienseinek foglalkozási rehabilitációját, mivel társadalmi (re)integrációjukhoz és önálló életvitelük kialakításához a munkavégzés, az önálló jövedelem megszerzése, és az a tudat, hogy munkájukkal a társadalom hasznos tagjaivá válnak, elengedhetetlen. Jelenleg a MEREK és a Holnap Háza összesen 65 kliensének nyújtunk valamilyen formában foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat.

A fenti cél elérése érdekében az intézmény szociális foglalkoztatást működtet. A maximális foglalkoztatotti létszám jelenleg összesen 32 fő (25 fő fejlesztő-felkészítő, 7 fő munka-rehabilitációs foglalkoztatási formában). A szociális foglalkoztatásban a 2011-es év során összesen 37 főt foglalkoztattunk munka-rehabilitációban és fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban; a december végi létszám 28 fő volt. A támogatási szerződés szerinti feladatmutató eléréséhez az év folyamán sikerült olyan átlaglétszámot fenntartanunk, illetve emelnünk a foglalkoztatottak napi óraszámát, hogy az év végére elérjük a vállalt feladatmutatót.

A szociális foglalkoztatás elmúlt éveiben az intézményi foglalkoztatásból nyílt munkaerő-piacra, illetve védett munkahelyre kihelyezett klienseink aránya 20% feletti volt. 2011-ben 4 szociális foglalkoztatásban résztvevőnek és további 7 mentorálnak sikerült segítségünkkel elhelyezkednie a munkaerő-piacon.

A foglalkoztatási tevékenységek alakítása során kiemelt szempont, hogy a létrehozott munkahelyek értelmes, értéket képviselő munkát biztosítsanak a klienseknek, és az itt nyert szakmai tapasztalatok felhasználhatóak legyenek a későbbi munkakeresés során. A munkavégzés 2011-ben is a kertészetben, a digitalizáló és a papíripari műhelyben folyt. Az év folyamán 4 külsős, folyamatos megrendelőnek végzett munkát a papíripari műhely.

Klienseink egy részénél a foglalkozási rehabilitáció szempontjából hatékonyabb, ha eleve külső támogatott, vagy nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésüket segítjük elő. Ennek érdekében számos külső munkáltatóval, valamint több nyílt munkaerő-piaci közvetítővel is együttműködésben állunk. Klienseinket támogatjuk egyfelől abban, hogy külső munkahelyeken végzettségüknek és képességeiknek megfelelő munkakipróbáláson vegyenek részt, másfelől segítséget nyújtunk elhelyezkedésükben.

2011-ben több nyílt munkaerő-piaci munkáltatóval egyeztettünk e tevékenységünk keretében annak érdekében, hogy a klienseink minél hamarabb beilleszkedjenek az adott munkahelyen. A sikeres elhelyezkedést követően több esetben fordultak kérdéssel, illetve tanácsért munkatársainkhoz a munkáltatók az általuk alkalmazott, volt kliensek ügyében.

Mind a külső munkahelyen, munkakipróbáláson résztvevő, mind alkalmazásban álló klienseink számára mentori segítséget nyújtunk, valamint biztosítjuk a munkáltatókkal való folyamatos konzultáció, szükség esetén tanácsadás lehetőségét is.

## **Szakmai minőség fenntartása, fejlesztése**

Intézményünkben a minőségirányítási rendszer folyamatos működtetésének következménye, hogy tudatosabbá és összerendezettebbé teszi az intézményben folytatott tervezési, szakmai és adminisztrációs tevékenységet, emellett számos fejlesztési lehetőségre, későbbi feladatra világít rá. A 2011-re tervezett, szakmai minőség fenntartására, fejlesztésére irányuló tevékenységeink részben a minőségirányítási auditok és az ezt előkészítő fejlesztési tevékenység kapcsán, részben pedig a 2010-ben zajlott napi szakmai munka során fogalmazódtak meg.

1. *Ápolási szoftver*  
A személyi segítő csoport napi, ápolási, gondozási adminisztrációjának egyszerűsítése érdekében terveztük 2011-re a csoport számára olyan számítógépes szoftver beszerzését, melyen a napi ápolási dokumentáció egyszerűen és gyorsan vezethető és kezelhető. 2011. első félévében megtörtént a személyi segítők számítógép használatával kapcsolatos tudásszint felmérése, s ennek alapján 2011. nyarán megkezdődött informatikai oktatásuk, a szoftver beszerzésére azonban, elsősorban pénzügyi okok miatt, még nem került sor.
2. *Egyéni fejlesztési tervek (rehabilitációs programok) elektronikus formában történő elérhetővé tétele a klienssel foglalkozó szakmai munkatársak számára*  
2011-re terveztük, hogy minden a klienssel dolgozó munkatárs számára, megfelelő hozzáférésekkel, a MEREK belső hálózatán, vagy központi szerverén elérhetővé tegyük az egyéni fejlesztési tervek elektronikus változatát, valamint azok felülvizsgálatait. Ennek az informatikusok által történő előkészítése 2011-ben megkezdődött, jelenleg a rendszer kialakítása, programozása zajlik, így a tényleges megvalósítás várhatóan 2012-re csúszik át.
3. *Továbbképzési terv elérhetővé tétele*  
Szintén felmerült a dolgozók részéről annak igénye, hogy a MEREK továbbképzési tervét is láthatóvá, elérhetővé tegyük a munkatársak számára, így a MEREK 2011. évi továbbképzési tervét a MEREK belső hálózatán 2011. novemberéig elérhetővé tettük számukra. Jelenleg a belső hálózat informatikai problémák miatt nem üzemel, ennek orvoslását követően a terv ismét olvasható lesz elektronikus formában a munkatársak számára.
4. *Forgalmi naplók tartalmi és funkcióbeli újragondolása*  
A 2010-es belső auditok során felmerült, hogy több szakmai csoport vezet tevékenységeinek dokumentálására forgalmi naplókat, azonban ezek célja és alkalmazási módja nem minden esetben egységes. Ennek okán 2011-re terveztük az egyes szakmai csoportok forgalmi naplójának tartalmi és funkcióbeli újragondolását, szükség esetén összehangolását. A forgalmi napló, illetve a napi szakmai munka dokumentálásának átalakítására 2011-ben az alábbi szakmai csoportoknál került sor: pszichológiai, személyi segítő és egészségügyi, valamint foglalkozási rehabilitációs csoport.
5. *Évente belső audit és vezetőségi átvizsgálás*  
A meglévő minőségirányítási rendszer fenntartásához szükséges belső auditok lehetőséget teremtenek a MEREK-ben zajló folyamatok minőségügyi szempontból való ellenőrzésére, és helyesbítésére, a folyamatos monitorozásra és a komplex rehabilitációs szolgáltatások fejlesztésére. Az előzetes tervek alapján 2011. augusztusában megtörtént a vezetőségi átvizsgálás, valamint novemberben lezajlott a belső audit. Ezen felül decemberben került sor a MEREK külső, felülvizsgálati auditjára is.
6. *Évente egy alkalommal dolgozói és kliens-elégedettségmérés*  
A MEREK minőségirányítási rendszere megköveteli az évenkénti kliens- és dolgozói elégedettségmérést. 2011. első félévében a szakmai munka minőségéről készült kérdőív elkészítése és lekérdezése történt meg klienseink körében. A beérkezett 28 kérdőív eredményeinek összesítése, értékelése alapján intézkedéseket foglalmaztunk meg, melyek jelentős része már meg is valósult. A dolgozói elégedettségmérés 2011. második félévében zajlott le, eredményeinek értékelése folyamatban van.
7. *Szakmai munkatársak szupervíziója*  
A MEREK-ben dolgozó szakemberek mindegyike pszichésen megterhelő, sok kommunikációval, konfliktuskezeléssel együtt járó tevékenységet végez. Mindezek miatt rendkívül fontos a munkatársak számára rendszeres csoportos szupervízió biztosítása. A szupervízió segítséget nyújt a mindennapi gyakorlati munkát kísérő érzelmi terhelés feloldásában, a problémás esetek szakmai szempontok alapján történő közös megoldásában, az egymástól való segítségkérésben, valamint abban, hogy munkatársak azonos elvek, szakmai irányok mentén végezzék tevékenységüket. 2011-ben egyfelől a csoportos szupervízió lehetőségét továbbra is biztosítottuk az azon rendszeresen résztvevő szakmai csoportok számára, másfelől 2011. első félévétől beindítottuk a személyi segítő és egészségügyi csoport szupervízióját is. Tekintettel a csoport nagy létszám-

ára, a személyi segítők havi egy alkalommal, 2 csoportra bontva vettek részt ebben a tevékenységben. Így 2011-ben a MEREK hat szakmai csoportjából öt számára volt biztosított a rendszeres szakmai szupervízió.

8. *MEREK érvényben lévő szabályzatainak aktualizálása, hiányzó szabályzatok elkészítése*

Ez a tevékenység mind 2009-ben, mind 2010-ben zajlott. 2011. első félévében elkészült a MEREK 2011. évi továbbképzési terve, valamint ápolási, gondozási protokollja. Szintén megtörtént az egyéni fejlesztési tervek adminisztrációjának aktualizálása, átalakítása, valamint a MEREK iratkezelési szabályzatának átalakítása. A Minőségirányítási rendszer keretein belül, az alábbi szakmai csoportok Egységszintű működési szabályzatainak aktualizálása történt meg: Pszichológiai csoport, Szociális csoport, Pedagógiai csoport, Foglalkozási rehabilitációs csoport.

9. *A szakmai munkához kapcsolódó éves ütemterv*

A MEREK tevékenysége rendkívül sokrétű, emellett gyakori, hogy előre nem tervezett külső megkeresések, feladatok (pl. pályázatok, ellenőrzések, stb.) is belekerülnek a mindennapi munkába, így gyakran nehézséget okoz a határidőkhöz kötött működés megóvása. Mindezek miatt 2011-re is ütemtervbe foglaltuk néhány, a szakmai működéshez kapcsolódó, határidőhöz kötött tevékenységünket munkánk könnyítése érdekében.

10. *Egészségnap és takarékosági nap*

A két program megvalósítása, részben a személyi segítő csoportban történt vezetőváltás, részben egyéb, nagy időráfordítást igénylő tevékenységek és programok miatt elmaradt.

11. *Rehabilitációs programok szerkezeti megváltozása*

2011-re terveztük, hogy átalakítjuk az egyéni fejlesztési tervek, rehabilitációs programok írásba foglalásának rendszerét. 2011. szeptemberétől a munkatársak már az új dokumentumokat használják a programok elkészítéséhez. Mindehhez szorosan kapcsolódik az egyéni fejlesztési tervek elkészítésére és megvalósítására vonatkozó eljárásrend szakmai aktualizálása, mely 2012-re várható. Az eljárásrend egyes elemei 2011-ben már elkészültek, ám a dokumentum még nem végleges. Terveink szerint a kialakított új dokumentációs rendszer segíteni fogja az egyéni fejlesztési tervek (rehabilitációs programok) könnyen kezelhetővé, átláthatóbbá tételét, valamint azt, hogy a tervek egységes szerkezetben elérhetővé váljanak a klienssel foglalkozó valamennyi munkatárs számára.

## **Módszertani tevékenység**

*Eredményes munkavállalás és munkahely megtartás elősegítése a Lantegi módszer, valamint az FNO módszer összevont alkalmazásával*

2010-ben az Addetur Alapítvány OFA munkaerő-piaci integrációt segítő pályázati programot nyert, melynek szakmai megvalósítása segítette mind a Holnap Háza, mind a MEREK módszertani munkáját. A program 2010. szeptemberétől 2011. augusztusáig tartott. Célja a Lantegi munkaképesség-mérő módszer adaptálása volt mozgássérült emberekre, valamint a Lantegi és FNO módszerek együttes alkalmazása, a minél pontosabb szükségletfelmérés, s a hatékony munkaerő-piaci re/integráció érdekében.

A program keretében egy kliens felmérését öt szakember, öt különféle nézőpontból végezte el (foglalkoztatási, mozgásterápiás, pedagógiai, pszichológiai és szociális nézőpontokból). A felmérés során részben a Lantegi adatlapokat, részben pedig foglalkoztatási szempontú FNO adatlapokat használtunk. A program keretében a kliensekről, valamint munkahelyekről készülő profillapok nagymértékben segítettek a kliensekkel foglalkozó rehabilitációs team munkáját, ezen belül különösen azt, milyen módon, s milyen szükségletek figyelembevételével segítsük a klienst, illetve leendő munkahelyét az elhelyezkedés során.

A program munkatársainak feladata volt egyrészt a programba bevont kliensek munkavállalásának elősegítése, másrészt a mozgássérült emberekre adaptált Lantegi módszer, valamint a kapcsolódó foglalkoztatási irányú FNO eszközök használhatóságának, az alkalmazás során összegyűlt tapasztalatoknak záró tanulmányban rögzítése.

Az Alapítvány 2011. augusztusában a projektet sikeresen lezárta, s a program módszertani összefoglalója, a záró tanulmány is elkészült. A pályázat szakmai eredményei mind a Merek, mind a Holnap Háza munkájában felhasználásra kerültek/kerülnek. Ezen felül a programban résztvevő munkatársak, mint a MEREK szakmai munkatársai a pályázat keretében megszerzett ismereteiket, tapasztalataikat a kliensekkel folytatott mindennapi gyakorlati munkába ágyazva használják.

Szintén a program eredménye, hogy 2011. szeptemberétől a Foglalkozási rehabilitációs és Pedagógiai csoport közös klienseire a pályázatban kidolgozott felmérés elvégzését követően közös programot dolgozott ki a foglalkoztathatóság növelése érdekében, melynek középpontjában a munkavégzéshez szükséges részképességek és készségek fejlesztése áll.

## Szervezeti változások, fejlődés

### 1. Személyi segítők munkarendje

2011. januárjában a személyi segítő csoportban jelentkező létszámproblémák (a munkatársak nagy létszámban történő megbetegedései, valamint a csoport aktuálisan alacsony létszáma miatt) ellátási nehézségek adódtak klienseink ápolását, gondozását tekintve. Az Igazgató, figyelembe véve az intézmény alapfeladatait, valamint a rendkívüli helyzetet, elrendelte az addig 8 órás, 3 műszakos munkarendben dolgozó személyi segítő csoport 12 órás, 2 műszakos munkarendre való átállítását. Így a csoport 2011. január 15-től ebben a munkabeosztásban látja el feladatait. Mivel a rendelkezés óta a kliensek ellátása megfelelően biztosított, emellett sikerült további intézkedésekkel a csoport létszámproblémáin is fokozatosan javítani, így a munkatársak elégedettsége is nőtt, a csoporttal való egyeztetés eredményeképpen véglegesítésre került a személyi segítő csoport munkavégzésében a 2 műszakos, 12 órás munkarend. A fenti intézkedések ellenére a személyi segítő csoport munkatársai körében továbbra is jelentős a fluktuáció, melynek csökkentését hosszú távú feladatunknak tekintjük. Ugyanakkor immár azt is látjuk, hogy szervezési megoldásokkal nem lehet minden, a csökkenő finanszírozásból származó problémát áthidalni.

### 2. A Pedagógiai és Pszichológiai csoport tevékenységeinek integrációja

2010-ben felmerült a MEREK két szakmai csoportjának, a Pedagógiai valamint a Pszichológiai csoport integrációjának lehetősége. Ennek oka, hogy 2010. második félévére mindkét csoport meglehetősen alacsony létszámmal működött, s felmerült a kérdés, nem volna-e munkaszervezési szempontból egyszerűbb és hatékonyabb a két csoport összevonása. Az Igazgató a Pszichológiai csoport vezetőjét bízta meg azzal, hogy 2011. júniusáig a csoportokban dolgozó munkatársakkal közösen térképezze fel az integráció lehetséges előnyeit és hátrányait, valamint készítsen elő egy az összevonással kapcsolatos javaslatot. E javaslat, valamint annak figyelembevételével, hogy a két csoport kifejezetten eltérő szakmai tevékenységet végez, az integráció lehetőségét az Igazgató júniusban elnapolta. Ennek ellenére továbbra is keressük azokat a szakmai mozgásformákat, melyekben a Kollegák a Kliensekkel való munkában egyre szorosabban együtt tudnak működni.

## Képzés, továbbképzés

### 1. Szakmai továbbképzéseken való részvétel támogatása

2011-ben is az előző évben bevezetett elektronikus képzési adatbázis használatát folytattuk. A képzési nyilvántartás személyi adatlapjai tartalmazzák a kollégák munkakörét, szerződés szerinti óraszámát, alkalmazásuk jellegét. 2011. első félévében elkészült az aktuális éves képzési terv a 2011-től életbe lépett, vonatkozó jogszabályi változások figyelembe vételével. Ezek a változások a jelenlegi felsőoktatási rendszer szerint megszerezhető végzettségeket veszik figyelembe a követelmények esetében, illetve változott azoknak a munkaköröknek a listája, melyekben kötelező továbbképzésen részt venni.

A 2011-es tervben elsődleges szempont volt, hogy a képzési kötelezettséget idén, illetve jövőre teljesítendő dolgozók mindenképpen elegendő kreditpontot tudjanak szerezni és a képzések szakmai fejlődésüket szolgálják. Eszerint 11 dolgozót javasoltunk továbbképzésre: az a két fő, akinek idén jár le az 5 éves képzési ciklusa, teljesítette kötelezettségét, illetve azok, akinek jövőre kell elérniük a megadott pontszámot, már idén



kreditpontokat szereztek. Rajtuk kívül szakmai érdeklődésből további dolgozók jelezték jelentkezési szándékukat, melyet az intézmény lehetőség szerint támogatott. A képzések elsősorban szakmai, másodsorban a megnövekedett részvételi költségek miatt anyagi szempontok alapján kerültek kiválasztásra.

Dolgozóink az alábbi képzéseken vettek/vesznek részt 2011-ben:

- Magyar Hospice-Palliatív Egyesület: A beteg saját erőforrásainak mozgósítása az ápolási folyamatban
- Kézenfogva Alapítvány: Fogyatékos személyek szociális segítségének új útjai
- Wesley János Lelkészképző Főiskola: A szociális szakember szerepe és feladatai a megváltozott munkaképességűek komplex rehabilitációjában.

## 2. *Belső informatikai oktatás*

A kollegák jelentős része az adminisztrációs tevékenységekhez, az intézményen belüli és azon kívüli levelezések egy részének lebonyolításához jelenleg is számítógépet használ, s néhányuknak ezekhez a tevékenységekhez, illetve meglévő ismereteik készségi szintre emeléséhez támogatásra van szüksége. Emellett a MEREK-ben 2009. óta fokozatosan igyekszünk csökkenteni a papírfelhasználást, ami természetes módon növeli az elektronikus úton megvalósított tájékoztatás és ügyintézés gyakoriságát. Mindezek miatt folyamatosan végezzük (előzetesen készült igényfelmérés alapján) a szakmai munkatársak személyre szabott informatikai oktatását.

## 3. *Iratkezelés*

A tavalyi évben a MEREK Titkárságvezetőjének segítségével kezdtük meg az egyes szakmai csoportok iratkezelésének áttekintését, valamint a csoportvezetők számára erre vonatkozó szakmai tanácsadást. Ezt a tevékenységet 2011-ben is folytattuk az eddig még meg nem látogatott csoportok, illetve munkatársak számára nyújtott tanácsadással. Ebben az évben a Titkárságvezető 2 szakmai csoport, illetve azok csoportvezetője számára nyújtott segítséget a különböző adminisztrációs tevékenységek rendezettebbé és tudatosabbá tételében.

## 4. *Megfelelő képzettséggel rendelkező dolgozók arányának növelése*

2011-ben a távozó kollégák helyére a személyi segítő csoportba, a képzettségi arány növelése érdekében ismét csak olyan munkatársakat vettünk fel, akik már rendelkeztek a jogszabályban meghatározott képzettségekkel.

## **Kommunikáció**

### 1. *Külső kommunikáció*

2008-tól fokozatosan erősödik a MEREK klienseinek fluktuációja. Az utóbbi években részben a rehabilitációs idő rövidülése miatt nagy hangsúlyt fektettünk a rehabilitációs folyamaton belül az intézményből való kikerülés előkészítésére. Mindezzel párhuzamosan szükségesnek láttuk, hogy nagyobb hangsúlyt fektessünk a MEREK, valamint szolgáltatásainak megfelelő körökben való hirdetésére is, annak érdekében, hogy a felgyorsuló kikerülés ne okozzon fennakadást a MEREK férőhelyeinek – országos igényt szolgáló – feltöltésében. Ennek alapján terveztük 2011-re a MEREK szolgáltatásainak tágabb körben való megismertetését és hirdetését, hogy ezzel tényleges célcsoportunkat minél szélesebb körben elérjük. E cél elérése érdekében 2011. első félévében a MEREK TÁMOP 1.4.2. programjában dolgozó hálózati referens regionálisan kereste fel a helyi szociális és egészségügyi szolgáltatókat, valamint civil szervezeteket. A tájékoztató előadások, e-mail-es bemutatkozások mindegyike tartalmazta a MEREK, mint projektgazda szolgáltatásainak, működési sajátosságainak rövid bemutatását is.

2011. második félévétől, szintén a programon belül, tematikus rendezvények keretében kerültek bemutatásra a regionális műhelyek, valamint a MEREK szolgáltatásai. 2011. június 13-15. között Szolnokon, Debrecenben és Nyíregyházán mutatkozott be a program számos civil érdeklődő és egészségügyi dolgozó részvételével. A műhelyhálózat bemutatásakor minden alkalommal a MEREK szolgáltatásait is ismertettük. 2011. július 8-án a Pest megyei módszertannal közös szervezésben családsegítéssel és gyermekvédelemmel foglalkozó szakembereket hívtunk meg, hogy megismerjék a MEREK, Holnap Háza és Guruló műhelyek szolgáltatásait. 2011. augusztus 24-én mozgásterapeutáknak és rehabilitációs szakembereknek tartottunk bemutató előadást a szombathelyi műhelyben.

2011. őszétől Kaposváron, Fehérgyarmaton, valamint az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben (OORI) tartottunk előadásokat alkalmanként 25-30 ember előtt a fenti témákban. Októberben két a gyógytornászok valamint rehabilitációs szakemberek számára megrendezett konferencián vettek részt szakembereink, ahol a MEREK szolgáltatásai is bemutatásra kerültek. Mindezekon felül a Guruló műhelyhálózatot bemutató országos kampányunknak köszönhetően számos nyomtatott és elektronikus médiába került be a MEREK tevékenysége a projekt ismertetése mellett.

## 2. Belső informatikai rendszer

A MEREK 2011. év elején új stratégiát alakított ki informatikai hálózatának üzemeltetésére. A külső beszállító helyett két belső informatikust alkalmaz. Feladatuk továbbra is a MEREK informatikai eszközeinek és hálózatának üzemeltetése, azonban képzettségüknek és tapasztalatuknak megfelelően programozási feladatokat is ellátnak ún. kliens- és szerveroldali programok elkészítésével. Fontos cél, hogy a MEREK informatikai eszközei a szakmai működés hatékonyságát támogassák. A két új informatikus a belső ellenőr tanácsait is figyelembe véve dolgozza ki stratégiáját a fejlesztésekre, illetve azok kivitelezésére.

2012-től elektronikus iktatásra áll át az Intézmény. A meglévő iktatóprogram alkalmas erre a feladatra is. Az elektronikus iktatás bevezetése jelenleg folyamatban van, s az átálláshoz kapcsolódóan aktualizálásra került a MEREK Iratkezelési szabályzata. Szintén aktualizálásra került a MEREK informatikai szabályzata.

A MEREK belső hálózata (bmerek) jelenleg nem üzemel az annak fejlesztését végző kolléga intézményből való távozása, valamint a külső tárhely megszűnése miatt. Keressük annak a lehetőségét, hogy milyen informatikai megoldások állnak rendelkezésre a rendszer újraindítására. Elsősorban az ingyenesen felhasználható termékekben és belső fejlesztések megvalósításában gondolkodunk, mivel a MEREK-nek pillanatnyilag nincsen anyagi fedezete arra, hogy a komplex rehabilitációs szolgáltatások nyomon követésére saját informatikai rendszert fejlesszen.

## Lakókörnyezeti feltételek javítása

### 1. A és B épületek energiatakarékossági korszerűsítése pályázat (KEOP-2009-5.3.0/A)

A MEREK „A” és „B” épületének energiatakarékossági korszerűsítésére készített pályázat egy éves előkészítés után került beadásra 2010. június 5-én, azonban az elbírálásból nem került ki nyertesnek. Az elmúlt év során egy másik energiatakarékossági pályázatot is be szeretnénk nyújtani (napkollektor és napelem beruházás), azonban a meghirdetett pályázaton nem tudtunk elindulni: a kiírásban szereplő feltételeket elsősorban finansziális (önerő biztosítása) okok miatt a MEREK nem volt képes önerőjéből biztosítani.

### 2. Önkéntesek bevonásával újul meg a MEREK egyik lakószárnya

2010. év végén kereste meg Intézményünket a Habitat for Humanity ([www.habitat.hu](http://www.habitat.hu)) nemzetközi civil szervezet intézmény-felújítási programjával. A megkötött együttműködési megállapodás értelmében 2011. első félévében legalább 30 fő önkéntes bevonásával vállalták a „C” tetőtéri folyosók és lakószobák kifestését. A MEREK sem ebben az évben, sem korábban nem rendelkezett megfelelő anyagi forrásokkal e lakórészben a tisztasági festés elvégzésére, illetve ennek a lakóterületnek a részbeni felújítására. Ezzel a lehetőséggel azonban csak az alapanyagok egy részét kellett biztosítanunk, a festés előkészítő munkálatait és a tisztasági festést a Habitat for Humanity végezte a MEREK, valamint kliensei számára díjmentesen. Így a fenti program keretében az elmúlt hónapok alatt fokozatosan újult meg a „C” tetőtér. Kifestésre került 9 lakószoba valamint a folyosók. A lakószobák kifestésekor figyelembe vettük az ott lakó kliensek kívánságát. Intézményünk biztosította a fehér festéket a falak lefestéséhez, a színező pasztát azonban – ha igényelte – már a kliensnek kellett beszereznie. A tisztasági festésen kívül az épület állagmegővására és javítására sajnos nem volt lehetőség: jelenleg a MEREK-nek nincs anyagi forrása ahhoz, hogy az épület életkorából és az építések során elvégzett szigetelés miatt keletkező folyamatos beázásokat és penészesedéseket tartósan elhárítsa, esetleg véglegesen megoldja. Rajta vagyunk, hogy hasonló akciókkal tovább tudjuk majd szépíteni, újítani klienseink MEREK-beli lakókörnyezetét.

### 3. *Lakószintek tisztasági festése*

2011. második félévében ÁNTSZ ellenőrzés zajlott intézményünkben. A szolgálat munkatársai a kliensek ellátásával kapcsolatos egészségügyi előírások betartását, valamint a rehabilitációhoz szükséges körbe eső körülményeket vizsgálták. Az ellenőrzés pozitív eredménnyel zárult, azonban a szolgálat munkatársai jelezték a „B” épületbeli lakószintek tisztasági festésének szükségességét, melyet a MEREK hosszú ideje anyagi forrás hiányában nem tud elvégezni.

## **Életminőség megőrzése, helyi szolgáltatások**

### 1. *A lakóhelyen elérhető szolgáltatások fontossága a mozgássérült emberek életminősége szempontjából*

Terveink között szerepelt, hogy az idei évben is minél több fórumon, minden lehetséges módon hangsúlyozzuk, szükség van a mozgássérült emberek számára olyan megfizethető áron nyújtott helyi szolgáltatások kiépítésére, megszervezésére, melyeket akár rehabilitációs céllal, akár rehabilitációjukat követően, életminőségük megőrzése céljából, tartósan és rendszeresen igénybe vehetnek. E célnak megfelelően azokon a szakmai konferenciákon és fórumokon, ahol munkatársaink előadóként vettek részt vagy lehetőségük volt e kérdés kapcsán szóban, vagy írásban állást foglalni, hangsúlyoztuk a helyi szolgáltatási rendszer kiépítésének, megerősítésének, és szükségletekhez igazított működésének fontosságát. A MEREK TÁMOP 1.4.2. projektjének szakmai és nagyobb nyilvánosságot érintő diszeminációs célú rendezvényein szintén hangsúlyt helyeztünk ennek a témakörnek a taglására.

### 2. *TÁMOP 1.4.2-07/1-2008-0001 számú kiemelt projekt*

A MEREK 2008. szeptemberében indította el a „Mozgáskorlátozott emberek foglalkoztatását, önálló életvitelét segítő eszköze fejlesztő műhely és szolgáltatási hálózat” című, TÁMOP 1.4.2-07/1-2008-0001 számú kiemelt projektjét. A projekt célkitűzése egyfelől komoly előrelépést jelent a fogyatékos emberek számára lakóhelyen elérhető szolgáltatások fejlesztésében, másrészt mind a kialakított műhelyekkel, mind programban megjelenő képzési és diszeminációs tevékenységgel az életvitelt segítő eszközök jelentőségére és ezzel kapcsolatos szemléletváltásra hívja fel a figyelmet.

A projekt keretén belül 2010. végére egy segéd- és sporteszköz javító, átalakító műhelyhálózatot hoztunk létre, műhelyek nyitlak az ország 7 régiójában Budapesten, Kaposváron, Mórahalmon, Miskolcon, Nyíregyházán, Székesfehérváron és Szombathelyen. A műhelyekben (műhelyenként) három megváltozott munkaképességű műszerész, egy műhelyvezető, valamint részmunkaidőben: mozgásterapeuta és mozgásszervi szakorvos dolgozik. A program keretében foglalkoztatott megváltozott munkaképességű emberek száma összesen 26 fő.

2011-ben, a műhelyek megnyitása után, a műhelyek szolgáltatásainak minél szélesebb körben való ismertetésre, működtetésükre, valamint a szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek számának növelésére helyeződött át a projekt hangsúlya. A műhelyek feladata, hogy a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek számára sorozatban gyártott segédeszközöket javítsák, karbantartsák, megfelelő felmérés után pedig személyre szabva átalakítsák, valamint tanácsadással segítsék a mozgáskorlátozott emberek életminőségének javítását. További cél, hogy kölcsönzési hálózat fenntartásával innovatív és költséghatékony módon közelítsük meg a segédeszközök rugalmas és személyre szabott használatát. A műhelyekben alkalmazott műszaki szakemberek, szakorvosok és mozgásterapeuták a Magyarországon is bevezetésre kerülő FNO (Funkció-képesség, Fogyatékoság és Egészség Nemzetközi Oszályozása) módszer alapján végzik el az átalakításhoz szükséges felméréseket, így biztosítva, hogy a szolgáltatás szakmailag megalapozott és egyénre szabott legyen.

Törekszünk arra, hogy a program tapasztalatait beépítsük a MEREK gyakorlatába. Részben e törekvés keretében került sor 2011-ben a TÁMOP szakmai munkatársainak bevonásával a MEREK szakmai csoportjainak

ismételt belső FNO képzésére, ahol az FNO rehabilitációs folyamatban való alkalmazási lehetőségeiről, az ezzel kapcsolatos projektbeli tapasztalatokról szereztek ismereteket munkatársaink.

A számos innovatív elemet tartalmazó fejlesztés várhatóan szélesebb kört kiszolgálva folytatódik a jövőben: a tervek között szerepel az otthonápolást segítő eszközök kölcsönzési bázisának megteremtése országos szinten.

Az elmúlt egy év során közel 4000 segédeszközt használó fogyatékos emberen segített a műhelyhálózat. Az elért eredmények is mutatják, hogy az uniós támogatás, az életminőség javítása és a foglalkoztathatóság növelése érdekében megvalósított fejlesztés valós nyertesei, maguk a mozgássérült emberek.

### **Partnerkapcsolatok, szakmai együttműködés**

A MEREK 2011-ben is folytatta pályázati tevékenységét, melyben fontos segítséget nyújtott számára az ADDETUR Alapítvánnyal folytatott szoros együttműködés. Az általunk beadott pályázatok továbbra is klienskörünk rehabilitációját, szabadidős tevékenységeinek segítségét (pl. táborszervezés), az intézmény tevékenységeinek fejlesztését, illetve tágabban a mozgássérült emberek társadalmi integrációjának elősegítését célozták.

Szintén szoros az együttműködésünk az Intézmény területén működő Addetur Alapítványi Gimnázium és Szakképző Iskolával, különösen közös klienseink színvonalas és hatékony rehabilitációja érdekében. A jogszabályi változások miatt jelenleg az iskola helyzete bizonytalan, s a működésében a jövőben bekövetkező esetleges változások az oda járó mozgássérült klienseink rehabilitációjára, s ezzel a MEREK szakmai programjára is kihatással lehetnek.

2011-ben szakmai együttműködés jött létre a MEREK és egy Hammelben működő, dán, hasonló tevékenységet folytató szociális intézmény között. Ennek keretében egyfelől a dán intézmény munkatársai utaztak hozzánk megismerni az intézmény tevékenységét, másfelől 3 munkatársunk lehetőséget kapott, hogy az ottani szakmai munkába bepillantást nyerjen november végén.

### **European Platform for Rehabilitation (EPR)**

Május 18-án kapcsolatfelvétel történt European Platform for Rehabilitation (EPR) nevű szervezettel. A szervezet főtitkára, Jan Spooren látogatást tett a MEREK-ben és bemutatta az EPR céljait, szolgáltatásait a szakmai csoportok vezetői előtt. A látogatás során merült fel, hogy intézményünk, mely a rehabilitáció terén kiemelkedő munkát végez nem csupán Magyarországon, hanem nemzetközi szinten is, részt vehetne az EPR munkájában.

A formális tagfelvételi kérelmet 2011. augusztusában nyújtottuk be, s egyben el is kezdtük tanulmányozni a szervezet által már több országban összesen közel 400 szervezetenél is bevezetett EQUASS minőségbiztosítási rendszert, mely kifejezetten a szociális szolgáltatásokra irányul egyedülként a világon.

Immár tagjelöltként a MEREK képviselője részt vett a szervezet szeptemberben, Leuvenben tartott koordinátori találkozáján és az EU-támogatásokról szóló szemináriumán. Novemberben 10-11-én az EPR Athénban tartott éves közgyűlésén az igazgatótanács egyhangúlag elfogadta a MEREK jelentkezését a társult tagságra, mely formálisan 2012. januárjától érvényes. November 24-25-én intézményünk két munkatársa vett részt a franciaországi Mulhouse-ban egy minőségfejlesztési workshopon, melynek keretében olyan minőségfejlesztési elképzeléseket fogalmaztunk meg egy holland szakember segítségével, amelyek 2 év alatt meg is valósíthatók a MEREK-ben.

Decemberben meghívást kaptunk egy nemzetközi projektben való részvételre, melyben – az uniós pályázat sikeressége esetén - lehetőségünk lesz teljesítménymérő indikátorok tesztelésére és bevezetésére intézményünkben. Már 2011-ben is sok előnyét éreztük a szervezettel való kapcsolattartásnak: lehetőségünk nyílt a rehabilitá-

cióban kiemelkedő színvonalon dolgozó európai uniós szervezetek megismerésére, személyes kapcsolatok alakultak ki szakemberekkel, s nem utolsósorban elérhető közelségbe került egy a MEREK szakmai tevékenységét az eddiginél még jobban szolgáló minőségbiztosítási rendszer megismerése és bevezetése. A beérkező információkat az MEREK EPR-es kapcsolattartója folyamatosan továbbítja a munkatársak felé.

## **Egyéb események, tevékenységek**

2 munkatársunk 2011. első félévében részt vett az intézménykiváltási stratégiával összefüggő, és az NSZK előkészítését célzó szakmai konzultációkon, egyeztetéseken.

Ezen felül egy munkatársunk részt vett a HGCS modellkísérlet során a fogyatékos személyekre vonatkozó támogatási szükségletfelmérő adatlap kidolgozásában a Kézenfogva Alapítvány felkérésére, melyhez a javaslatokat egy belső szakmai egyeztetésen gyűjtöttük össze számára. 2011. tavaszán több munkatársunk részvételével töltöttük ki a Szociális Klaszter felkérésére klienseink 60%-áról a HGCS, valamint fogyatékos személyekre vonatkozó támogatási szükségletfelmérő adatlapokat.

2011. első félévében a MEREK és a Ponton Csoport közös projektjeként integrációs programsorozatot szerveztünk a MEREK kliensei, valamint a Radnóti Gimnázium diákjai számára. A projekt elemei voltak a közös kontaktánc és szobrászfoglalkozások. A programsorozat 4 hónapig tartott, melyet egy közös bemutató zárt a Radnóti Gimnáziumban, a közösen készített szobrokat és táncprodukciót mutatták be a nézőknek.

2011. januárjában ismét meglátogatták intézményünket a Mexikói úti Mozgásjavító Iskola végzős diákjai, hogy információkat és személyes benyomást szerezzenek a MEREK szolgáltatásairól.

Februárban egy nyertes ÁFSZ pályázat biztosította anyagi keretből több mozgást helyettesítő, illetve segítő speciális számítástechnikai eszközt, valamint szoftvert sikerült beszerezniük, melyek elsősorban a számítógépet használó, azon dolgozó klienseink munkáját segítik.

2011. februárjában az NSZRH szakmai napján intézményünk bemutatkozó előadást tartott.

2011. áprilisában a MEREK-ben látogatást tett a dán egészségügyi dolgozók szakszervezete, azzal a céllal, hogy megismerjék a MEREK-ben folyó ápolási, gondozási tevékenységeket, valamint rehabilitációs munkát.

A MEREK szűkös anyagi erőforrásai miatt 2011. év végétől a szakmai csoportok számára eddig folyamatos csoportos szakmai szupervízió biztosítása megszűnik.

2011-ben két tartós elhelyezett, valamint egy rehabilitációs elhelyezett kliensünk elhunyt. A MEREK igényeiknek megfelelően és a lehetőségeihez mérten biztosította számukra, hogy a halálukat megelőző utolsó időszakot is intézményünkben töltsék.

Munkatársaink részt vettek az Országos Orvosi Rehabilitációs és Fizikális Medicina Magyarországi Társaságának XXX. Konferenciáján, a gyógytornász konferencián. Előadásai a MEREK és szakmai projektjeiben zajló rehabilitációs tevékenység ismertetését célozták meg.

A MEREK gyakorlatához hasonlóan 2011-ben klienselégedettség-mérést végeztünk a Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központban is.

2011. novemberétől ismét 5 fő önkéntes diákot fogadunk a Radnóti Gimnáziumból, akik klienseink mindennapi tevékenységeiben, munkafadataik elvégzésében nyújtanak segítséget.

November végén munkatársaink intézménylátogatáson voltak a Philadelphia Nappali Intézményben, mellyel ez év júniusa óta szakmai együttműködésben állunk.

## Az egyes szakmai csoportok beszámolója

### Mozgásterápia csoport

A csoport feladata az Intézménnyel jogviszonyban álló kliensek mozgásállapotának, önállósági képességének, önállóságának fejlesztése, társadalmi integrációjának előkészítése mozgásterápiás szempontból, mozgásra nevelés, segédeszköz tanácsadás, betanítás. Ebből következően a mozgásterápiás csoport 2011. évre tervezett legfontosabb tevékenysége a napi mozgásterápiás foglalkozások megszervezése és megtartása volt, mely a munkatársak heti bontású órarendje alapján Az egész év folyamán rendszerben zajlott. Mindez nyomon követhető a kliensek által aláírt jelenléti íveken, illetve az Egyéni Fejlesztési Tervek tartalmában. Az egyéni mozgásterápia mellett páros, illetve csoportos formában zajlottak a foglalkozások.

2011. évben a mozgásterápiás csoportban a csoportvezető mellett 12 munkatárs dolgozott. Ebből két fő félállású, valamint két fő gyógymasszőr. Ezen felül az első félévben az OFA projekt keretén belül egy félállású mozgásterapeuta is segítette a csoport munkáját.

2011. év első felében 139 fő vette igénybe a mozgásterápia csoport szolgáltatását, a második félévben azonban már 155 fő. Ez a Holnap Háza nappali ellátó részlegünkbe a mozgásterápiás szolgáltatást igénylő kliensek számának emelkedésével magyarázható. A tartós elhelyezésben részesülők nagyjából fele veszi igénybe rendszeresen a szolgáltatásunkat, a rehabilitációs elhelyezettek közül mindenki.

Míg a korábbi években a heti két-három alkalommal nyújtott egyéni foglalkozás volt jellemző, addig az elmúlt két évben fokozatosan emelkedik a páros-, kiscsoportos és csoportos foglalkozások száma. 2011-ben 8 páros és 4 kiscsoportos foglalkozás, valamint 4 csoportos foglalkozást tartottunk hetente.

A tartós elhelyezett klienseknek heti egy egyéni foglalkozást tudunk nyújtani (az állapotuk miatt őket a csoportos vagy páros foglalkozásokba nem lehet bevonni), a rehabilitációs elhelyezetteknek jellemzően egy egyéni és egy párban vagy csoportban végzett foglalkozásuk volt. Holnap Házába jelentkezők jellemzően egyéni foglalkozást igényelnek, s emellett vesznek részt az adaptált sport tevékenységekben.

A mozgásterápiás foglalkozások megtartása mellett az adminisztráció elvégzése is fontos feladatunk. Az Egységes Működési Szabályzatban leírtak szerint minden kliensünk dossziéjában megtalálható az előírt dokumentáció.

Az év folyamán a csoport munkatársai közül Gyes-re ment három munkatárs, akiknek a helyére új szakembereket alkalmaztunk, illetve Gyes-ről visszajött egy dolgozónk. Fontos feladat és egyben a csoport igénye is volt, hogy az új munkatársak beilleszkedése zökkenőmentesen történjen, minél rövidebb idő alatt át tudjuk adni a csoport egységes rehabilitációs szemléletét. Ennek érdekében a nyári időszakban több szakmai beszélgetést szerveztünk, s az új munkatársak betanításában feladatokra lebontva a csoport minden dolgozója részt vett.

Ebben az évben különös hangsúlyt fektettünk a megfelelő segédeszközök kiválasztása és felíratásának javaslattevétele mellett a régebben felírt segédeszközök karbantartására, az arra való figyelemfelhívásra. Szintén fontos feladat volt a kliensek segédeszköz-használattal kapcsolatos szemléletformálása, igényeik kialakítása az esztétikus, tiszta segédeszközök iránt. Ennek érdekében rendszeres konzultáció alakult ki a Guruló műhely vezetőjével és a műhelyben dolgozó mozgásterapeutával.

A 2010. szeptember – 2011. augusztus között zajló OFA pályázatunk keretén belül a nappali ellátó részlegünkben alkalmazott személyi segítő a fennmaradó idejében a mozgásterápiás csoportban tevékenykedett, így ezen időszak alatt néhány kliensünk a heti két mozgásterápiás foglalkozáson felül rendszeresen gyakorolhatta az utcai közlekedést, állhatott fel kerekesszékből az állító készülékkel, vagy terápiás céllal járhatott szabadidejében. Ezt

a tevékenységet végezte egy önkéntes segítőnk is egész évben, aki heti egy alkalommal 6 órában segítette klienseinket.

#### *Adaptált sport tevékenységeink*

Csoportos foglalkozások keretén belül 2011-ben is folytatódott az adaptált sporttevékenység intézményünkben. Az idei év során a kerekesszékes kosárlabda mellett heti két alkalomra növekedett a rendkívül népszerű floorball edzések száma. Az edzéseken összességében 18 fő vesz részt, akik egyrészt a MEREK rehabilitációs céllal elhelyezett kliensei, másrészt a nappali ellátásban résztvevő mozgássérült emberek, harmadrészt pedig az Addétur Alapítványi iskola diákjai.

2011. évben felvettük a kapcsolatot a Mexikói úti Mozgásjavító Általános Iskola mozgásterapeutáival. Meglátogattuk intézményüket és őket is meghívtuk magunkhoz. Május 24.-én megrendeztük az első floorball versenyt a Mexikói úti Intézmény és a MEREK között, mely igen népszerű esemény volt mindkét intézményben. A jövőben szeretnénk rendszeressé tenni ezeket az alkalmakat.

A 2010-2011-es tanévben anyagi források hiányában ősztől tavaszig nem tudtunk hippoterápiás tevékenységet folytatni. Azonban egy 2011 tavaszán nyert FSZK pályázat lehetőséget teremtett számunkra a lovasterápia ismételt megindítására. Március 1-től kezdődtek a foglalkozások. A kiegészítő terápiát heti 1 alkalommal, a Pasaréti Honvéd Lovardában végeztük, 13 mozgássérült fiatal részvételével, akik részben rehabilitációs elhelyezettek a MEREK-ben, részben pedig nappali részlegünk kliensei. A fentebb említett pályázati keretből került megvalósításra 2011. júniusában a hagyományosnak mondható nyári lovas táborunk is, melyen 12 fő vett részt. A pályázati keretből október közepéig tudtuk finanszírozni a lovasterápiát. A tevékenység évi zárásaként december 2.-án a terápián résztvevő kliensekkel elmentünk a Papp László Sportaréna a Lovas Világkupára.

A tavalyi évhez képest 3 fővel csökkent a boccia játékosaink száma, azonban 12 lelkes fővel rendszeresen megtartottuk a heti kétszer három órás edzéseket. Ebben az évben egy fő vett részt kategorizációs vizsgálaton, így 7 fő leigazolt játékosunk erősíti a MEREK csapatát.

Boccia bemutatót tartottunk:

- a Brit Nagykövetségen a „Még 500 nap az Olimpiáig” sajtótájékoztatóján (2011 márc.16),
- az OORI-ban megrendezett III. Meri sportnapon (2011. ápr. 16),
- a Máriaremete-Hidegkút Általános Iskolában az iskola akadálymentesítésének alkalmából (2011. máj. 13),
- valamint december 7.-én a Pető intézetben az Adventi Kupán.

Az év folyamán 6 versenyen vettek részt versenyzőink:

- 2011. március 27-én MEREK kupa házibajnokságot rendeztünk,
- 2011. május 21-22-én Nyíregyházán részt vettünk a boccia nyílt bajnokságon, ahol több kliensünk is dobogós helyet ért el.
- Július 2-3 között részt vettünk a Miskolcon megrendezett XVI. Boccia Országos Bajnokságon,
- október 1-2 között a IV. Magyar Boccia Kupa versenyen,
- november 6.-án ismét Házi Bajnokságot szerveztünk a MEREK-ben,
- november 12.-én pedig Tiszakürtön a Kentaur Szabadidősport Kupán voltak ott versenyzőink.

Minden versenyrendezvényen dobogós helyezéseket értünk el.

2011 nyarán boccia tábor szerveztünk, melyen 8 fő vett részt.

#### *Egyéb napi tevékenységhez kötődő feladatok*

##### *Légzésvizsgálatok*

2011. évben is megszerveztük a pulmonológiai vizsgálatokat az arra rászoruló klienseink számára. A vizsgálatok rendkívül fontosak klienseink egészségmegőrzése szempontjából. A különböző diagnózisok a mozgásfogyatékoság mellett légzési elégtelenségekkel is együtt járhatnak, ami hosszú távon egyéb egészségügyi problémákat

okoz, azonban a korai felismeréssel és a légzésfunkciók támogatásával ezek a másodlagosan kialakuló problémák csökkenthetőek, illetve a kialakulásuk késleltethető.

Az idei évben az alvásvizsgálat (alvás közbeni légzésvizsgálat) helyszíne megváltozott, a MEREK-ben zajlik. Ennek oka, hogy a törökbálinti alváslaborban a vizsgálatokat áthelyezték egy új épületbe, ahol az akadálymentesítés nem megoldott, így klienseink nem tudnak bejutni a vizsgálat helyszínére.

Az év első felében 4 alkalommal, majd szeptembertől még két alkalommal, összesen 14 kliensünknek volt éjszakai légzésvizsgálata intézményünkben, akik közül 4-en két vizsgálaton is részt vettek. Az éjszakai légzésvizsgálat után a kiértékelést a labor végzi, majd az alváslaborban dolgozó doktornő személyesen felkeresi klienseinket intézményünkben és a mozgásterapeuta jelenlétében átbeszéli a további teendőket. Lsd mellékletben.

A 14 főből vérgázanalízis vizsgálaton 9 kliensünk vett részt. Ezt a szűrést csak az egészségügyi intézményben tudják elvégezni, így Törökbálintra visszük ki klienseinket. A vérgázanalízis helyszíne akadálymentes, ezért klienseink bejutása az épületbe ebben az esetben nem okozott nehézséget.

#### *Mozgásos és önellátási tevékenységek napi rutinba illesztése*

A mozgásterapeuták a személyi segítők szakmai értekezletein 2011. év első felében rendszeresen részt vettek. Ennek célja, hogy részben az önellátási lapok, részben a közös megbeszélések segítségével átadjanak a személyi segítőknek a kliens önellátásával kapcsolatos minden olyan fontos információt, ami a mindennapi tevékenységek végzése során lényeges. A személyi segítők ennek alapján hatékonyabban tudják támogatni a klienseket abban, hogy a mozgásterápián elsajátított mozgásos képességeket a mindennapi, önellátási tevékenységek során is alkalmazzák. A tervünkben megfogalmazottak szerint március végéig minden személyi segítségre szoruló kliens önellátási képességét részletesen megbeszéltük a személyi segítőkkel. A 2011. szeptemberében intézményünkbe kerülő klienseinknek is elkészült az önellátási lapja, azonban a személyi segítők munkarendjének változásával a csoportértekezletük is megváltozott, s szervezési nehézségek miatt az újonnan beköltözött kliensek önellátási programját még nem beszéltük át közösen.

#### *Táborok*

A csoport munkatársai segítőként részt vettek a nyáron szervezett hagyományos MEREK táborunkban, illetve az idén is megszervezett Túlélő táborban.

#### *Továbbképzések, konferenciák:*

A napi mozgásterápiai foglalkozások megtartása, valamint a fent említett tevékenységek mellett ebben az évben is kerestük a lehetőségeket a szakmai tudásunk bővítésére:

- 1 munkatársunk részt vett a „Preventív gerinc és stretching” tanfolyamon az IWI Oktatási Központ szervezésében.
- 2 fő vett részt „A beteg saját erőforrásainak mozgósítása az ápolási folyamatban” című továbbképzésen, mely az ETI továbbképzése volt a Gondoskodás 2000 Ápolás Szolgáltató és Oktatási KFT szervezésében.
- 5 munkatársunk volt jelen a IV. Országos Mozgásterápiás Szakmai Napon, melynek témája a veleszületett rendellenességek – fejlesztési lehetőségek volt.
- 4 munkatársunk vett részt „A derékfájás modern szemlélete, diagnosztikája és kezelése” című továbbképzésen, mely a Magyar Reumatológia Haladásért Alapítvány szervezésében zajlott.
- 1 munkatársunk részt vett az Adaptív gépi írásról tartott képzésen.

2011. év első felében minden mozgásterápiai szakember részt vett valamilyen képzésen, tanfolyamon.

Az év második felében két konferenciára készültünk fel. Előadóként vettünk részt az augusztusban Nyíregyházán megrendezett Országos Rehabilitáció és Fizikális Medicina Magyarországi Társasága XXX. Vándorgyűlésén, ahol az előadásunk címe a „Mozgássérült emberek munkaképességének felmérése – FNO használhatósága a gyakorlatban” volt.



Ezt követően októberben szintén előadóként vettünk részt a Pécsen megrendezett Magyar Gyógytornászok Társasága VIII. Kongresszusán a „Gyógytornász szerepe az életvitelt segítő eszközök egyéni kialakításában” című előadásunkkal.

Egy munkatársunk előadó volt az Angyalszárnyak, a Magyar Izomdisztrófia Társaság nov. 26.-i találkozásán, ahol az alvászvizsgálatokról, azok szerepéről és a légzésterápiás eszközökről, azok használatáról tartott előadást.

A TÁMOP projekt keretén belül:

- két munkatárs vett részt franciaországi és horvátországi disszeminációs úton előadóként, illetve résztvevőként,
- egy munkatársunk meglátogatta Düsseldorfban a Rehacare Nemzetközi Segédeszköz Kiállítást és Vásárt. (MESSE Düsseldorf) 2011. szeptember 21-24.
- egy kollégánk 2011. november végén részt vett Dániában, Hammelben egy 6 napos cserelátogatáson, tapasztalatcserén egy koponyasérült embereknek létrehozott bentlakásos és nappali ellátást biztosító intézményben,
- valamint egy munkatárs beszélgető partnerként vett részt október 4-5-én Svájcban az ICF Research Branch - ICF workshop-on. (Nemzetközi FNO tanfolyam).

Egy munkatársunk részt vett a WDU közgyűlésen (World Disability Union (WDU) General Assembly, melyet 2011. október 22-23.-án Isztambulban szerveztek, s mely szervezethez csatlakozott a MEREK.

Az év második felében több alkalommal tartottunk csoporton belül, illetve az Addetur Alapítványi iskola mozgásterapeutáit meghívva szakmai megbeszéléseket. Egy munkatársunk két alkalommal a légzésfunkciókról, légzésterápiás eszközökről és az alvászvizsgálatokról készült fel, két alkalommal pedig a Guruló műhely vezetője beszélt a munkatársaknak a segédeszközök felíratásában történt változásokról, a legmegfelelőbb segédeszköz kiválasztásához szükséges szempontokról.

2011. évben is fogadtunk szakmai gyakorlatra főiskolai hallgatókat, illetve szakdolgozat megírásához segítséget nyújtottunk. (Részletesebben ld. a mellékletben)

A csoport megfelelő működését a hetenkénti csoportértekezlet és a rendszeres szupervízió segítette.

## **Szociális csoport**

A Szociális Csoport tevékenységének alapvető célja a mozgássérült emberek társadalmi re/integrációjának, komplex rehabilitációjának elősegítése, támogatása a szociális kompetenciák fejlesztése, erősítése révén. A MEREK-ben végzett szociális munka célja, hogy a mozgássérült emberek egyéni készségeikhez mérten, azok fejlesztése, megerősítése által – szociális környezetük bevonásával - képessé váljanak a társadalmi életben való aktív részvételre, problémáik és konfliktusaik helyes kezelésére, érdekeik megfelelő érvényesítésére, ügyeik önálló intézésére, önálló és önrendelkező élet kialakítására.

Annak érdekében, hogy a kliensek együttműködő résztvevői és ne csak átélői legyenek rehabilitációjuknak, a csoport törekvése, hogy klienseink érezzék, partnerként tekintünk rájuk, szolgáltatást nyújtunk számukra, és a szakmaiság figyelembe vételével az érdekeiket képviseljük. Munkánk fontos eleme az elérhető célok közös kialakítása, a továbblépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele.

A csoport szerkezete és munkamegosztása az elmúlt évhez viszonyítva annyiban változott, hogy szeptember 1-től egy munkatársunk távozása miatt tovább csökkent 1 fővel a csoport létszáma. Mivel helyére a költségvetési helyzet miatt más nem vehettünk fel, klienseit fel kellett osztanunk a megmaradt 4 teljes állásban, és 2 fél állásban egyéni esetkezelést végző munkatárs között. Ennek keretében az ideiglenesen külföldön tartózkodó szintfelölőnk helyettesítő kolléga is kapott fél állásban klienseket. A sokasodó integrációt elősegítő feladatok mellett egyre magasabb az egy szociális munkásra jutó klienslétszám. Munkatársaink a MEREK összes kliensével egyénileg foglalkoznak és esetenként feladatokat is ellátnak, emellett a csoport szerteágazó és sokrétű tevé-

kenysége miatt szinte minden munkatárs más feladatokat is ellát az esetkezelésen túl. Ez a terhelés - a szakmai tevékenység biztosítása érdekében - tovább nem fokozható.

Az Intézmény valamennyi bentlakásos elhelyezésben (rehabilitációs, tartós, átmeneti) jogviszonnyal rendelkező kliense igénybe veszi a csoport által nyújtott szolgáltatásokat. Ezen felül a nappali szolgáltatásokat igénybe vevő kliensek is kérhetik támogatásunkat. Az Intézmény által működtetett négy szolgáltatási formában a csoport összesen 9,5 beosztott munkatársa lát el minimum ötféle elkülönülő tevékenységet. 2008 márciusához viszonyítva már 3 fővel kevesebb munkatárs dolgozik a csoportban, a feladatok növekedése mellett.

Jelenleg 1 esetkezelő szociális munkás átlag 17-22 fő esetenedzselését és szociális rehabilitációját végzi, emellett 5-11 fő már kikerült kliens utógondozását látja el, így akár 28 fős klienslétszámmal is dolgozik. Tevékenységeink végigkísérik a kliensek útját az előgondozástól, az Intézményben eltöltött időszakon keresztül, egészen az utógondozásig.

A 2011-re tervezett állandó tevékenységeink megvalósulása az esetkezelés és az integráció előkészítése terén: Munkánk és munkaidőnk nagy részét alapfeladataink ellátása, a szociális rehabilitációs szolgáltatások biztosítása kötötte le. Alaptevékenységeink sokrétű, komplex feladatellátást igényeltek, amely túlmutatott a klasszikus értelemben vett szociális munkán:

- 2011. év során 21 rehabilitációját megkezdő ember beköltözésének előkészítése, együttműködések kialakítása, beilleszkedés támogatása.
- Egyéni esetkezelés ennek minden elemével (részletesen a Terv-ben) rehabilitációs és tartós elhelyezettek számára, valamint nappali és átmeneti ellátást igénybe vevők számára egyaránt.
- Családokkal és külső szociális hálóval-, munkahellyel-, képző intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés kezdeményezése és fenntartása.
- Esetmenedzseri tevékenység: Koordinációs és szervezési feladatok a rehabilitációs team munkájában, Egyéni Fejlesztési Tervek és felülvizsgálataik elkészítése, konzultációk-megbeszélések szervezése, koordinálása, a rehabilitáció folyamatának figyelemmel kísérése.
- Az integráció folyamatos előkészítése, az Intézményben töltött rehabilitációs időszak végességének elfogadtatása, a továbblépés szükségességének és lehetőségeinek számbavétele, az integráció lehetséges sztereitinek felkutatása, környezeti előkészítése, utógondozás.

A szociális rehabilitáció során alapfeladatunk az Intézmény szolgáltatásait igénybe vevő kliensek esetenedzselése és egyéni esetkezelése, mely folyamatos együttműködésre, közös célkitűzések megfogalmazására, komplex szemléletre és multidiszciplináris team-munkára épül. A szociális kompetenciák fejlesztése terén tevékenységeink legfontosabb részét a döntési-, problémamegoldási-, együttműködési-, konfliktuskezelési készségek, valamint érdekérvényesítő képesség erősítése, az önálló életvitel kialakítására való motiváció felkeltése, az önrendelkezés elérése érdekében folytatott munka tette ki. Ezen felül most is jelentős időt fordítottunk a megfelelő lakhatási megoldások felkutatására – bemutatására, a családdal és képző intézményekkel való kapcsolattartásra, a klienssel folytatott team-munka koordinálására, az integráció előkészítésére.

Az esetmunka folyamatában gyakran van szükség külső terepen végzett szakmai munkára, mely nagyobb időigényű tevékenység. (Ezek kizárólag egyéni esetkezeléssel összefüggő adatok, tehát nem tartalmazzák a szabadidős tevékenységeket vagy az átmeneti otthonokban végzett munkát, melyek szinte napi szinten jelentenek külső helyszíni tevékenységet!)

<b>Külső szakmai tevékenységek (5 teljes állású esetkezelő munkatársra vetítve)</b>	
Lakóotthonba, kollégiumba, albérletbe látogatás – kiköltözés előkészítése érdekében (Lakóotthon látogatások alkalmával 1-5 fő/alkalom).	20 alkalom
Külső, személyes ügyintézkedések (önkormányzatok, Gyámhatóság, Gyermekjóléti Sz., Rendőrség,	40 alkalom

NYUFIG, bank, posta, munkaügyi kirendeltség, temetés szervezése stb.)	
Egyéb (családlátogatás, külső előgondozás)	6 alkalom
Összesen:	66 alkalom
Külső szakmai munkák, valamint kísérések (alább részletezve) mindösszesen:	131 alkalom

Az integráció előkészítése a rehabilitáció során kiemelten fontos feladat, időnk nagy részét áldozzuk erre a tevékenységre. Ennek során a leghangsúlyosabb volt a kiköltözés előtt állókkal folytatott folyamatos előkészítő tevékenység, a támogató – motiváló beszélgetések, a döntési helyzetek megtámogatása a kliensek számára hosszútávon megfelelő lakhatási megoldás megtalálása érdekében, mely szinte minden esetben képzési – foglalkoztatási kérdéseket is felvetett. Ezek sok esetben nagyon nehéz döntések, főleg akkor, ha itt, a fővárosban megfelelő foglalkoztatásban vesz részt valaki, és szerteágazó társas kapcsolatokra tett szert. Klienseink sok esetben intézményi – védett körülmények között nőttek fel, és meg kell tanulniuk életüket meghatározó felelős döntéseket hozni. Az egyén felkészítésén, a munkacsoportokkal való együttműködésen, és a lehetőségek feltárásán túlmenően a környezeti előkészítés olyan mérvű feladat, melynek hatékonyságnövelése és alaposága érdekében sokkal nagyobb kapacitásra lenne szükség (családdal és helyi szakembergárdával való kapcsolatfelvétel – idő, pénz, klienslétszám függvénye).

Az év során 26 ember jogviszonya szűnt meg a MEREK-ben. Közülük 23-an rehabilitációjuk befejeztével kiköltöztek, 3-an elhunytak (haláluk a diagnózisukból adódó egészségkárosodás okán következett be).

A Csoport a rehabilitációt követő lakókörnyezeti integráció előkészítésében így 23 emberrel dolgozott aktívabban:

- 3 fő önálló albérletbe költözését készítettük elő és kísértük (itt munkánk része volt minden segítséget megadni a megfelelő lehetőségek megtekintésében, kiválasztásában, szerződés vizsgálata, költözés segítése-bonyolítása, aktívabb utógondozás), egyikük súlyos mozgássérülése mellett vállalta hosszas motiválás és támogatás mellett ezt a lakhatási formát.
- 4 embert sikerült felkészítenünk arra, hogy integrált kollégiumból folytassa tanulmányait. Ezekben az esetekben a kliensnek és családjának felkészítése volt hangsúlyos, a lehetőségek megtekintése, valamint tárgyalás és együttműködés a kollégiumok igazgatóival.
- 11 ember családjához, otthonába költözött (itt a szülőkkal való konzultáció és együttműködés volt hangsúlyosabb, illetve a helyi szolgáltatókkal írásbeli és telefonos kapcsolatfelvétel), ebből 1 ember esetén komolyabb helyszíni lakókörnyezeti előkészítésre is igény és szükség volt.
- 4 fő tartós elhelyezést nyújtó lakóotthonba ill. intézménybe költözött, ahol életkorának és állapotának megfelelő teljes személyi segítségét biztosítani tudják majd, humánus körülmények között. Ezek az esetek kollégáink részéről komoly együttműködést igényeltek mind a kliensekkel, mind családjukkal a megfelelő lehetőségek felkutatásában, felkészítésben és motiválásban, valamint a befogadó intézménnyel és helyi szolgáltatókkal való egyeztetésekben.
- 1 fő speciális iskola kollégiumába költözött, képző intézményt váltott (vidéki intézmény)
- Továbbá 5 fő az Intézmény által működtetett átmeneti otthonokba költözött annak érdekében, hogy még nagyobb önállóságot tanuljanak, megtapasztalhassák és elsajátíthassák azokat a készségeket, amelyek pl. albérleti lakásmegoldásban jelentenek majd nagy segítséget. Itt is munkánk része volt a motiváció felkeltése, kérdések megválaszolása, változásra való felkészítés, költözésben való segítség, beilleszkedés elősegítése.

A csoport munkáját alapvetően meghatározta, hogy az egyéni esetkezelés és esetmenedzselés feladatain túl a csoporton belül az elmúlt évben is többféle, intézményi szintű tevékenység megvalósítása folyt:

- Az I. és II. előgondozások szervezése - előkészítése, lebonyolítása, információnyújtás, szakmai javaslatok készítése, rehabilitációs konzultáción való részvétel és lejegyzése, intézményi döntés előkészítése a felvételi eljárás során.

- Intézményi megállapodások, nyilatkozatok elkészítése és figyelemmel kísérése, intézményi adatbázis- és adminisztráció kezelése (pl. intézményi megállapodások, elektronikus és törzskönyvi adatnyilvántartás, kliens-értesítések, környezettanulmányok bekérése, KSH és ÁFSZ statisztika, EFT szervezés, stb.), jogszabályi változások nyomon követése.
- Az NRSZH számára a rehabilitációs alkalmassági- és felülvizsgálatokra az iratanyag összeállítása, a rehabilitációs javaslatok elkészítése, a Szakértői Bizottság munkájának segítése.
- A lakószinteken folytatott szervezési, koordinációs, ügyeleti, étkezés- és egyéb nyilvántartási, jelzési, és gyógypedagógiai asszisztensi feladatok, szobai és egyéb konfliktusok kezelése, rehabilitációs szabadságok nyilvántartása, Házirend betartatása, kimenők egyeztetése és megírása.
- A 2 átmeneti otthon vezetése és az ott élők személyes támogatása munkatársunk feladata.
- Szabadidő-szervezés: belső és külső programok szervezése és lebonyolítása, tábor szervezés. Ezt a tevékenységet a csoportunkban dolgozó 2 kolléga végzi 1 egész és fél állásban.
- Az integráció lehetséges színtereinek felkutatása (pl. lakhatási lehetőségek feltérképezése, kapcsolatfelvétel és -tartás, személyes megtekintés).
- Külső szociális szolgáltató intézményekkel és önkormányzatokkal való kapcsolattartás és együttműködés.
- Terepgyakorlat biztosítása a szakmai képzésben résztvevő hallgatók számára.
- Intézményi döntések közvetítése, ugyanakkor a szolgáltatást igénybe vevő emberek érdekeinek képviselése.
- Szakmai feladatainkon túl sok esetben segítünk az Intézményen kívüli kísérésekben. A külső helyszíneken folytatott munkánk egy része elsősorban más csoportok tevékenységébe besegítő kíséresi feladatokból áll:

Kísérések, melyek nem kifejezetten szociális szakmai tevékenységek (5 teljes állású esetkezelő munkatársra vetítve)	
Szakorvosi rendelésre, OORI-ba, és kórházi látogatók	22
Gyógyszer, segédeszköz kiváltás	6
Vásárlásban személyi kísérés, segítség	22
Egyéb (vonathoz-buszhoz kísérés, utcai közlekedés gyakorlása, kulturális rendezvényre kísérés)	15
<b>Összesen:</b>	<b>65 alkalom</b>

Klienseink társadalmi integrációja, a szakmai minőség és hatékonyságfejlesztés, valamint az intézményi integráció érdekében 2011-re tervezett kiegészítő tevékenységeink megvalósulása:

- Az egyéni esetkezelés során megvalósított - fentebb vázolt - integrációt előkészítő tevékenységeken túl az integrációs folyamat része a lakókörnyezeti integráció előkészítése is. Az otthonukba, megfelelő családi körülmények közé hazaköltöző klienseink esetében levélben megkerestük a kliens és családjának támogatása érdekében a helyi önkormányzatokat, munkaügyi kirendeltségeket, ahol szükséges volt, ott a családsegítő központtal is felvettük a kapcsolatot. Lehetőségeinkhez mérten, ahol ez szükséges volt - és ahol erre nyitottságot tapasztaltunk -, ott a kiköltözés előtt a klienssel foglalkozó – többféle szakemberből álló - team felkereste a családot és a helyi szolgáltatókat a megfelelően befogadó és akadálymentes környezet előkészítése, a foglalkoztatás elősegítése érdekében.
- Továbbá a családokkal folyamatosan konzultáltunk, szükség esetén családi konzultációt hívtunk össze. Családlátogatást lehetőségeinkhez mérten (országos szolgáltatási kör, idő- és költségigény) nem csak a kiköltözés előtt álló, hanem a családi problémákkal küzdő klienseink esetében is megvalósítottunk (táblázat).

- A fővárosi akadálymentes kollégiumokkal két kollégánk együttműködésen alapuló kapcsolatot alakított ki annak érdekében, hogy a képzésekben résztvevő, sikeresen rehabilitált mozgássérült fiatalokat integrált körülmények közé tudjuk továbbengedni, továbbléptetni. A 2011. év második félévétől így 4 tanuló tudta folytatni tanulmányait külső, integrált kollégiumból. Ezek a hatékony és jelentős támogatást igénylő előkészítési munkák több szakmai csoport együttműködésével történtek.
- Az önálló albérlésben kialakított önrendelkező életvitelre is bátorítottuk klienseinket, ezek elérésében is segítséget nyújtottunk (felkészítés az életvitel változására, lakhatási megoldások kliensekkel közös felkutatása, főbérlettel való kommunikációra való felkészítés, a lakókörnyezet szolgáltatásainak felkutatása, aktívabb utógondozás). Így ebben az évben 3 főt sikerrel tudtunk végigkísérni és segíteni ezen a folyamaton. Egyikük annak ellenére vállalta hosszas előkészítés után ezt a lakásmegoldást, hogy súlyos fokban mozgássérült, így a teljes ellátását meg kellett szerveznie (sikeresen), ami nagy kapcsolatrendszert és logisztikát igényel! Másikuk pedig új társával vállalta a közös élet kialakítását. A MEREK rehabilitációs szolgáltatásából kiköltöző kliensek esetében többek esetében önmaguk és a szakemberek is úgy látták realisabbnak, ha előbb az átmeneti otthonainkban tudják kipróbálni, elsajátítani ezt az életformát.
- Az év folyamán a kollégák 20 lakóotthon ill. tartós elhelyezést nyújtó intézmény, lakhatási megoldás meglátogatását tudták megvalósítani. Alkalmanként 1-5 főt tudtunk a klienseink közül is elvinni. Ez részben számunkra új intézmények megismerését célozta, részben pedig olyan személyi segítséget igénylő klienseket vittünk el egy-egy korábban megismert intézménybe, akik számára megfelelő lakhatási megoldást keresünk velük közösen, ma már a rehabilitációs időszak kezdetétől. Az újonnan feltérképezett intézményekről szerzett információkkal bővítettük a korábban létrehozott adatbázisunkat. Gyakran előfordul, hogy telefonos érdeklődéseket követően így írásban is tudjuk informálni a bennünket felhívó embereket is a lehetőségekről.
- 2011. májusára hirdettük meg a továbblépést előkészítő kiscsoportos foglalkozásunkat a 2011. év során kiköltözés és önálló életkezdés előtt álló kliensek számára. Azonban a számos egyéni program, ezek időrendi ütközése miatt nem tudtak eljönni a személyesen is meghívott kliensek, így a csoportvezető egyéni beszélgetésekben igyekezett átbeszélni a tervezett témákat, kérdéseket.
- Az esettanulmány folyamatában a helyi szolgáltatókkal való kapcsolattartás nem csak a kiköltöző klienseink esetében lényeges. 3 kliensünk védelme érdekében, a családi környezetből adódó nehézségek miatt aktív – együttműködésen alapuló kapcsolatot tartottunk, esetkonferenciákat szerveztünk a lakóhely szerinti családsegítő központ, gyámhivatal, gyerekvédelem bevonásával.
- A munkatársak által megfogalmazott szakmai igények, tapasztalatok feldolgozását követően új metódust vezettünk be az esetprezentáció és esettanulmány feldolgozás folyamatára, annak érdekében, hogy fejleszünk, és hatékonyabbá tegyük a csoport esetmegbeszéléseit. Ennek keretében új technikákat is kipróbáltunk, melyeket igény szerint alkalmazunk.
- Az OFA pályázati program keretében FNO, valamint Lantegi felmérési módszerek használatával kapcsolatban szerzett ismereteket, eredményeket a programban résztvevő kolléga a témára szervezett team-megbeszélés keretében adta át a többi munkatársunknak. Június végén a munkatársak belső FNO képzésen vettek részt a további alkalmazás érdekében.
- Csoportunk munkatársai az első félév során 2 hetente vettek részt szupervízió, erre költségvetési okok miatt szeptember óta sajnos nincs lehetőségünk.
- Hetente tartunk operatív, valamint külön esettanulmánybeszélő teameket.
- 2 munkatársunk vett részt akkreditált szakmai továbbképzéseken a Kézenfogva Alapítvány szervezésében. Ezen felül 6 alkalommal vettünk részt 1 napos szakmai konferencián, fórumon, tanácskozáson.
- A csoportvezető részt vett az intézménykiváltási koncepció, és az NSZK előkészítését célzó szakmai konzultációkon- egyeztetéseken, valamint a HGCS modellkísérlet során a fogyatékos személyekre vonatkozó támogatási szükségletfelmérő adatlap kidolgozásában a Kézenfogva Alapítvány felkérésére.

- A csoport vezetője továbbra is részt vett az NCSzI szervezésében működő Országos Módszertani Fogyatékosügyi Munkacsoport tevékenységében, és képviselte az Intézmény álláspontját a mozgássérült emberek érdekében mind a havonkénti megbeszéléseken, mind a szakmai anyagok elkészítésében, jogszabálytervezet-veleményezések során.
- A terveken felül 3 munkatársunknak is lehetősége nyílt külföldi tanulmányúton való részvételre (1 hetes franciaországi ismeretszerzés az ottani szolgáltatási rendszerről valamint egy komplex rehabilitációs intézmény megismerése; 1 hetes dániai tanulás és munkavégzés egy koponyasérült embereket ellátó hasonló intézményben; valamint egy kollégánk nemzetközi program keretében hosszabb németországi gyakorlati képzésben vett részt egy fogyatékos emberek és családjuk számára komplex szolgáltatásokat nyújtó egyesületnél.
- Továbbra is fogadtuk terepgyakorlatra a szakmai felsőoktatásban és asszisztensi képzésben résztvevő hallgatókat: 1 szociális munkás hallgató fejezte be nagy gyakorlatát az ELTE képzéséről, 1 fő szociálpedagógus hallgató teljesített szintén nagy gyakorlatot a Pázmány Péter Katolikus Egyetemről, 1 fő hallgatónak biztosítottunk 1 hetes gyakorlatot az Apor Vilmos Katolikus Főiskola szociális munkás szakáról, és 1 szociális asszisztens hallgató számára nyújtottunk nagy gyakorlatot a BMSZKI képzéséről. Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia kara szomatopedagógus hallgatóinak tartott a csoportvezető felkérésre Szomatopedagógia a felnőtt ellátásban, valamint egészségügyi és szociális ellátásban témakörökben képzést, a MEREK szakmai szemléletének, szolgáltatási tevékenységének gyakorlati megismertetése keretében.
- A jogszabályi környezet változásait folyamatosan követve változtattunk a kliensadminisztráción a Titkársággal együttműködésben, és a minőségi szakmai fejlesztések eredményeképp tartalmilag is változott az egyéni fejlesztési tervek dokumentálása. 2011 szeptemberétől új eljárási rend és új adminisztrációs rendszer szerint végezzük az Egyéni Fejlesztési Tervek dokumentálását.
- A 2011. év során sajnos nem tudtunk csapatépítő kirándulást szervezni, annak ellenére, hogy ez már évek óta gyakorlat volt. Ennek oka lehet részben a munkatársak leterheltsége – fáradtsága, részben a csoportdinamika változása, valamint a több napos kirándulások anyagi terhe. Ezt ellensúlyozandó az év közepén egy alkalommal, valamint karácsonykor is tartottunk egy közös vacsorát - utóbbit ajándékozással.

### **Közösségi szociális munka, szabadidő szervezés**

Szabadidős programjaink többsége több éve működő külső és belső programokból tevődik össze. Minden évben megtekintjük az aktuális kiállításokat, eljutunk koncertekre, sportrendezvényekre és meghívásos programokra is.

Régebbi kívánság volt klienseink részéről egy bécsi városnézés, amelynek anyagi vonzatai voltak, ezért a résztvevők már hónapokkal előtte spóroltak erre az utazásra. Egy kirándulást terveztünk, de a jelentkezők nagy száma miatt két alkalmat kellett kijelölnünk. Így volt egy városnézéses, nevezetességekkel ismerkedő, és egy csokigyár látogatással és vásárlással egybekötött adventi túra.

Belső programjaink közül a főzés és az alkotónapok a legnépszerűbbek. Több klienst és a segítőkét is megmozgató foglalkozások. Mind a két foglalkozás gyakoriságára nagyobb lenne az igény, melyet anyagilag nem tudunk kivitelezni. A főzőprogramjaink az Önálló Élet Egyesület (ÖNÉ) segítségével valósulnak meg, melynek anyagi vonzatait is az egyesület állja.

Az alkotónapok eszközszükségletét a MEREK finanszírozza. Próbáltunk támogatókat szerezni ezen programjainkhoz, és a főző foglalkozásunkhoz sikerült szponzort szerezniünk, aki szívesen tanítana meg minket vegetáriánus ételek készítésére. 2012. januárjától indul az együttműködésünk.

Az idei évben a legnagyobb sikert sport téren értük el, trail-o tekintetében. A heti rendszerességgel tartott trail-o foglalkozások, illetve az idei év trail-o versenyein való részvételünk szép eredményt hozott. MEREK színeiben

induló versenyzőnk lett az országos bajnok és ezzel kvalifikálta magát a franciaországi világbajnokságra is. Ezen kívül még egy versenyzőnk csatlakozhatott az utazó kerethez, önköltséges alapon.

Az idei évben a jobb időnek köszönhetően heti rendszerességgel tudunk evezésre járni a Római-fürdő SE vízitelepére. Nyári evezős táborunkat is itt bonyolítottuk le. Ehhez a programhoz sikerült a személyi segítők köréből önkénteseket találni. A Római-fürdő SE továbbra is nagy segítséget ad az evezés, illetve a nyári evezős táborunk lebonyolításához.

Ezen kívül a zenei klubot, illetve a „gasztronómiai utazások” programot segíti rendszeresen önkéntes.

A heti rendszerességgel megtartott „Mozdulj ki” programot együtt szerveztük és bonyolítottuk le a Pedagógiai csoporttal. A Pedagógiai csoport által szervezett nyári táborban is tevékenyen részt vettünk, illetve a karácsonyi műsort szerveztük közösen. Ezen kívül a Pszichológiai csoport által szervezett Gólyatáborban vállaltunk feladatot. A mozgásterapeuták által szervezett lovasterápia foglalkozás résztvevőit mi szállítjuk vissza az Intézménybe.

Továbbra is jó együttműködésben dolgozunk az Addetur Szak- és Középiskolával, a II. kerületi Önkormányzattal, valamint a Marczibányi téri Művelődési Házzal. Idén az Iskolával szerveztük közösen a farsangot, illetve a „Kerületi Kaptatóba”, továbbá a tavasszal és ősszel megrendezett „Térbuli” rendezésébe segítettünk be.

A Budapesti Művelődési Központ által szervezett városnéző programokra is felhívtuk a kliensek figyelmét. Ezen kívül a Rotary- klub, illetve egy-két magánszemély is támogatta jelentős mértékben munkánkat.

#### 2011-es programjaink összesítése:

Program neve	Alkalmak száma	Résztvevők összesen	Megjegyzés
Könnyűzenei koncert	7	27 fő	Négy jótékonyági koncert volt, melyre meghívást kaptunk. Egy ingyenes / Csik zenekar / és kettő, mely önerőből valósult meg. / Kiscsillag , Goran Bregovic /
Komolyzenei koncertek	4	6 fő	Nagy részt saját finanszírozással működött
Bécsi kirándulás	2	15 fő	Őszi városnéző túra és az adventi vásár meglátogatása
Kiállítások/múzeum látogatás	5	12 fő	Boteró, Munkácsy, Markó, Perzsa, Eszterházy hagyaték
Főzés	12	Alkalmanként 10-15 fő	Az ÖNÉ-vel közösen.
Sportrendezvények, rendezvények	3	20 fő	Kerületi kaptatóra kaptunk meghívást, Térbuli
Trail-o klub valamint, hazai és nemzetközi versenyek	8 hazai verseny 1 világbajnokság	7 fő	Heti rendszerességgel működő klubfoglalkozás mellett, a MEREK támogatásával vettünk részt a versenyeken.
Sportfoglalkozások	27	5 fő (tollas), 14 fő (evezés)	Tollaslabda, evezés
Zenei klub	28	4 fő	
Film klub	31	7 fő	
Alkotó nap	5	12 fő	Aktuális eseményekhez, ünnepekhez kapcsolódóan
Sakk foglalkozás	32	4 fő	
Történelmi kaland-	10	4 fő	

zások			
Gasztronómiai utazások	9	4 fő	
Komolyzenei klub	7	6 fő	
Bográcsolás, főzés	1	20 fő	
Rendezvények, ünnepek / belső /	4	40 fő	Farsang, indiai est, mikulás, karácsony
Nyári tábor	1	8 fő	Római parton az R-SE vizitelepén rendeztük meg vizitáborunkat.

## Pedagógiai csoport

A Pedagógiai csoport 2011-ben is követte a szakmai tervben meghatározott célokat. Tevékenységeinket a kliensek igényei szerint módosítottuk, bővítettük (pl.: új csoportok indításával). A csoport az Intézménnyel jogviszonyban álló kliensek részére nyújt csoportos, és egyéni fejlesztést. A foglalkozások célja az egyéni rész képességek és készségek fejlesztése, valamint a lehető legnagyobb önállóság elérése az adott területen. Foglalkozástípusaink az alábbiak: egyéni, páros vagy csoportos rész képesség-fejlesztés, önálló élet csoportok, adaptív gépi írás, tanulástechnika, kommunikációs csoport, logopédia, boccia, augmentatív kommunikációs csoport, munkára felkészítő csoport a Foglalkozási és rehabilitációs csoporttal együttműködve.

Augusztus végével egy munkatársunk tartós betegállományba került, így az ősztől tervezett foglalkozások közül volt olyan, amit nem tudtunk elindítani vagy csak kevesebb kliensnek tudtunk biztosítani. Júliustól 1 fő fejlesztőpedagógus csatlakozott a csoporthoz, teljes állásban. A csoport félállású logopédusa október végével felmondott, így a korábban általa tartott egyéni, és csoportos foglalkozások jelenleg szünetelnek. A pedagógiai csoport jelenlegi létszáma: 1 fő csoportvezető (szociálpedagógus), 2 fő gyógypedagógus, 1 fő fejlesztőpedagógus, 1 fő fejlesztőpedagógus-konduktor, aki tartós betegállományban van, ill. 1 fő szociális munkás, aki gyeden van.

A pedagógiai csoport jelenleg 65 klienssel áll kapcsolatban. Munkatársaink heti beosztású foglalkozásrend alapján összesen 70 egyéni és 20 csoportos foglalkozást biztosítanak, ez éves szinten kb. 3150 megtartott foglalkozást jelent.

### *A foglalkozásokon felül 2011-ben magvalósult programok*

- Nagy sikerű szavalóversenyt tartottunk 2011. május 4-én, melyen mind kliensek, mind a kollégák indultak. Reményeink szerint minden évben meg tudjuk szervezni ezt az estét.
- 2011. első félév tapasztalatai után sikerült ősztől elindítanunk heti rendszerességgel az angol nyelvi klubot, melyet jelenleg egy dél-afrikai önkéntesünk vezet.
- A terveknek megfelelően 2011. július elején magvalósult a nyári tábor, amiben 11 kliens vett részt, július közepén pedig a Boccia tábor, amiben 8 fiatal vett részt.
- Zeneterápiás foglalkozásokon hospitáltunk júniusban. A zeneterápiás foglalkozások tervét elkezdtük kidolgozni, de kolléganőnk betegsége miatt a csoport indítását el kellett halasztanunk.
- Az adaptív gépi írás tanfolyamot csoportunkból 4-en végezték el. Jelenleg egyéni formában zajlik a kliensek adaptált gépi írás oktatása.
- 2011. július közepén egész napos bevezető képzésen vettünk részt tanulásmódszertan témakörben, melyet Pétercsák Maxim tartott csoportunk és a Pszichológiai csoport számára. A témában elindult sikeres együttműködés nyomán 2011. októbertől tanulástechnikai módszertan tanfolyamot vezetünk, amelyen kb. 15 kliens vesz részt rendszeresen. 2012-ben folytatódik a tanfolyam, és az együttműködés.



- 2011-ben megrendezésre került 2 házi Boccia bajnokság, 4 országos verseny, részt vettünk 3 bemutatón. A hat verseny során összesen 5 db arany-, 7 db ezüst-, és 5 db bronzérmét sikerült szerezniünk. 7 leigazolt boccia versenyzőn kívül, szabadidős jelleggel is lejárnak a kliensek az edzésre. Júniusban 1 játékosunk hazaköltözött, de egy új játékos kategorizációs vizsgálat után leigazolt játékosává vált, így maradt a 7 fő leigazolt játékos.
- Augusztus végén a csoportunk is részt vett a gólyatábor programjában, mint minden évben.
- A neuropszichológussal való esetmegbeszélő konzultációkra zömmel az első félévben került sor. Bízunk benne, hogy ez a lehetőség továbbra is folytatódik.
- 2011-ben összesen hat szupervíziós alkalomra volt lehetőségünk, három az első félévben, három a második félévben.

#### *Képzések, konferenciák*

- 2011. januárjában 2 munkatársunk fejezte be a 120 órás playback képzést, a folytatást logopédus kollégánk kezdte el, aki október végétől nem áll jogviszonyban a MEREK-el.
- Júniusban egy fő elvégezte az FNO képzést, így a csoport minden tagja részt vett már ilyen képzésen.
- Augusztusban 9 órás adaptív gépi írás tanfolyamon vett részt 4 kollégánk.
- Novemberben egy napos, félautomata defibrillátorral végzett újraélesztés oktatáson vett részt a csoportból 1 fő.
- A jövőre nézve terveinkben szerepel, hogy a fejlesztőpedagógus kollégák elvégezzék a Sindelar programot, így mind felméréseknél, mind a fejlesztésnél hasznosíthatnánk a megszerzett tudást.

#### *Egyéb*

- Tervezzük, hogy a felméréseknél, ill. a rehabilitációs konzultációk során új feladatsorral fogjuk vizsgálni a jelentkezők, ill. az Intézettel jogviszonyban álló kliensek képességeit, készségeit. Egyelőre a felmérés átalakításának fázisában tartunk.
- Június végén 5 klienssel részt vettünk a szentendrei Skanzenban az új akadálymentesített út és épület átadó ünnepségén.
- December elején egy napos hospitáláson vett részt csoportunkban egy szlovák egyetemista lány, aki fejlesztőpedagógiát, és terápiát hallgat.
- Bár a tervben nem szerepelt, de a karácsonyi műsorban részt vett az önálló életvitelre járó fiatalok egy része, saját színdarabjukat adták elő nagy sikerrel.
- A szakmai vezetővel folytatott egyeztetés után a csoportunk arra jutott, hogy a koponyasérültekre tervezett napközi rendszert nem valósítja meg. Helyette a Foglalkozási rehabilitációs csoporttal együttműködve, sikeresen elindítottuk a munkára előkészítő csoportot, amiben részt vesznek nemcsak koponyasérültek, hanem egyéb mozgássérült klienseink is.
- Légzőcsoport indításához nélkülözhetetlen logopédus kolléga, a csoport indítását ugyan őszre terveztük, azonban ez munkatársunk távozása miatt nem tudott megvalósulni.
- A pszichológiai csoporttal 7 alkalommal történt megbeszélés az integrációval kapcsolatban, a folyamatot lezártuk. 2011-ben nem valósult meg az integráció.
- A 3 évre lebontott, egymásra épülő módszertani anyagot a gyakori személyi változások miatt nem áll módunkban véglegesíteni. A kidolgozott tematikáink megvannak, új foglalkozások tematikáival bővítettük őket.
- Szabadidős szervezők és önkénteseink 2011-ben is nagy segítséget jelentettek számunka az önálló élet foglalkozások kísérésénél. Továbbá önkénteseink vállaltak korrepetálást, angol nyelvi klub tartását, részvételt a boccia edzéseken és versenyeken, összesen kb. 3400 órában segítettek nekünk. Az

önkéntesek egy részét továbbra is gimnazista fiatalok adják, akik a Piarista, ill. a Radnóti Gimnáziumból érkeznek.

## **Pszichológiai csoport**

A csoport feladata, a komplex rehabilitáció keretein belül mentálhigiénés és pszichés támogatás biztosítása klienseink számára.

### *2011-ben történt csoportbeli változások*

- A csoportnak 2011. január 1-től új vezetője van, aki korábban is tagja volt a csoportnak. Az első hónapok a feladatok elosztásának, valamint az új feladatok megszervezésének jegyében teltek.
- Az új vezető hangsúlyt fektetett a kliensekkel kapcsolatos adminisztráció áttekintésére, a hiányok pótlására, a dokumentáció rendezésére. Ennek a folyamatnak eredményeképpen a tavalyi hiányosságok megszűntek, az adminisztráció vezetése mindennaposá vált, nincsenek időbeli csúszások, határidőkre hiánytalanul készen vannak a szükséges dokumentumok.
- A csoport létszáma: január 1. és június 30. között 4 főállású pszichológus, július 1-től három főállású pszichológus. A létszám csökkenéssel a feladatok nem változtak. Ennek a változásnak következménye egyrészt, hogy a 2011-re tervezett programjaink nem mindegyikét sikerült megvalósítani.
- Holnap Házát látogató kliensek esetében a csoport telítettsége miatt várólista alkalmazására kényszerültünk. Ennek bevezetése és zökkenőmentes működtetése még nem megoldott, jelenleg dolgozunk a várólista-rendszer kidolgozásán.
- A csoport munkáját szorosan érintő MEREK-beli változás, hogy szeptember közepétől nincs pszichiáter az intézményben. Mivel a Pszichológiai Csoport feladata a kliensek pszichiáter szakorvoshoz kísérése, a szakorvossal való kapcsolattartás, ezért ez a változás jelentős problémát jelent a munkaelosztás szempontjából.
- A Pedagógiai csoporttal történő integrációs folyamat során 7 alkalommal történt a pedagógiai csoport és a Pszichológiai csoportvezetőjével megbeszélés, tisztázó folyamat céljával. Jelenleg az Igazgató kérésére a két csoport gyakorlati munkájában együttműködési lehetőségek kihasználása zajlik. A két csoport ebben az évben több közös képzésen vett részt, azonban az integráció kérdése jelenleg nyitva maradt.

### *Változások az adminisztrációban:*

- A csoport vezetője részt vett az új EFT adatlapok pszichológiai részének kidolgozásában. Ennek bevezetésére a csoportban sor került, jelenleg az újonnan beköltözött kliensekre ezeket az űrlapokat alkalmazzuk, a régi kliensekre 2012. augusztus 31.-dikei határidővel történik az űrlapok kitöltése.
- A csoport létszámának csökkenése miatt az egy szakemberre jutó kliensszám nagy mértékben emelkedett. Ennek következtében az adminisztráció és a határidők tartása nem mindig zökkenőmentes.

### *Állandó tevékenységek:*

- A csoport feladata, a komplex rehabilitáció keretein belül mentálhigiénés és pszichés támogatás biztosítása klienseink számára. Ennek keretében ebben az évben 2187 egyéni mentálhigiénés foglalkozást, terápiás ülést vezettek a csoport szakemberei MEREK-es kliensek számára.
- A csoport tevékenysége kiterjed a pszichológiai segítséget kérő nappali szolgáltatást (Holnap Háza) igénybe vevő kliensekre is, akiknek a Csoport tagjai 198 óra egyéni foglalkozást vezettek (alkalmanként 50-120 percben), ezen kívül 6 jelentkezővel történt első interjú.
- Pszichés szempontból akut krízishelyzet kezelésére ebben az évben 13-szor volt szükség.
- Ebben az évben három kliens meghalt, egyikük hosszantartó betegség következtében, a másik két kliens halála váratlanul történt. A Pszichológiai Csoport szakemberei mindhárom kliens hozzátartozói-

nak, sorstársaknak, barátoknak gyásmunkát segítő pszichés támogatást nyújtottak segítő beszélgetések formájában.

- A szülőkkel, hozzátartozókkal való együttműködés egyes kliensek pszichés gondozása esetében nélkülözhetetlen. Idén megnövekedett az igény erre a szolgáltatásra, aminek keretében egyre gyakrabban, egyre több hozzátartozó veszi igénybe pszichológus segítségét. MEREK-es klienseink esetében 6 hozzátartozóval rendszeres (hetenként illetve 2 hetenként) pszichológiai foglalkozás folyik, míg 10 hozzátartozóval alkalomszerű munka zajlik. Holnap Háza kliensei között is növekszik a hozzátartozók száma.
- A csoport koordinálja a MEREK-be jelentkező kliensek felvételi folyamatának egy részét. Ez jelenti a felvétel előkészítését, a rehabilitációs konzultációk megszervezését, lebonyolítását, melynek végén a felvételben résztvevő munkatársakkal közösen kerül kialakításra a szakmai csoportok javaslata. Így munkatársaink részt vesznek a felvétellel kapcsolatos döntések előkészítésében is. 2011-ben 33 rehabilitációs konzultációt szerveztek a csoport szakemberei. 6 esetben második konzultációra is sor került.
- Pszichológusaink az ADDETUR Alapítványi Iskolánál iskola-pszichológusi feladatokat is ellátnak. Szükség esetén az iskola tanulói számára tanácsadást, illetve (pszichés problémától függően) néhány alkalmas fókuszterápiát nyújtanak. A csoport tagjai részt vettek a tavaszi és őszi tanári karral közösen tartott értekezleteken. Szakembereink és az iskola tanárai között egy-egy kliens érdekében több konzultáció, illetve egyeztetés zajlott eredményesen. Ezeket többször a csoport tagjai kezdeményezték, és eredményesen megszervezték.
- Az ADDETUR pszichológus asszisztensének a mentora a MEREK Pszichológiai csoportjának a vezetője. Ennek keretében rendszeres konzultációt folytattak, illetve az asszisztens által koordinált vizsgálatokat a csoport vezetője végezte el.

*A kliensekkel való foglalkozás másik színtere a csoportos foglalkozások szervezése és vezetése. 2011-ben a következő csoportfoglalkozásokat szervezte és tartotta csoportunk:*

- A szokásoknak megfelelően idén is a Pszichológiai Csoport feladata volt a beköltöző kliensek számára gólyatábor szervezése. A megváltozott anyagi körülményekre való tekintettel idén nem gólyatábort szerveztünk, hanem egy napos ismerkedési napot (augusztus 31.). A nap programjának megszervezése, valamint a különböző szakmai csoportok bemutatkozását csoportunk koordinálta.
- Szeptember és október folyamán heti 1x2 órában a Pszichológiai Csoport az újonnan beköltözött kliensek (9 fő) számára Beilleszkedési csoportot szervezett. Célunk a csoporttal az volt, hogy segítsük az intézménybe való beilleszkedést, az adaptációt, sok esetben az otthonról való leválást, illetve sorstársi közösséghez való kapcsolódást.
- Az intézményből kiköltöző klienseknek szervezett foglalkozás. Célja a kiköltözéssel kapcsolatban megélt folyamatok értékelése, a tapasztalatok összegzése, részben pedig (a gyakran félelmekkel teli) jövőkép alakítása, az énerő növelése. Kollégáink két csoportban foglalkoztak az idén kiköltöző kliensekkel: az egyik csoportot alkották azok a kliensek (5 fő), akik súlyos kommunikációs és részképesség problémákkal küzdenek. A másik csoport tagjai felnőtt férfiak voltak (6 fő), akiknek többsége integrált munkahelyen dolgozik.
- A 2010-ben indított (Vidovszky által kidolgozott) „Örömréning” mozgássérült fiatalokra adaptált változatát 2011-ben fejezte be a két csoportvezető (egy szociális munkás és egy pszichológus). A személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások célja, hogy mozgássérült fiatalok képesek legyenek pozitívabban viszonyulni környezetükhöz, felismerjék és megélik a környező világ örömforrásait. A csoport kéthetente rendszerességgel találkozott. A munka lezárult, 6 fő vett részt rendszeresen rajta.
- Nő klienseink között sokan vannak, akik küzdenek nőiességükkel, nem találják a módját, miként élhetik meg mozgássérült nőként nőiességüket. Külső szakemberek bevonásával tematikus csoportfoglalkozást terveztünk megváltozott vagy speciális élethelyzetben élő nők számára „Nőnek lenni jó” címmel, melynek keretében a női szerepek külső és belső jellemzőinek alakulása került volna feldolgo-

- zásra. Az előadók felkérése, témaegyeztetés megtörtént, azonban a Pszichológiai csoport létszámának csökkenése miatt nem tudtuk a foglalkozásokat elindítani.
- 2012 tavaszára férfi csoport indítását is tervezte csoportunk. Ennek előkészítését megkezdtük, azonban az utóbbi hónapokban az előbb említett nehézségek miatt ezzel sem tudunk foglalkozni. A csoport elindításáról jelenleg leteztünk.
  - 2011. márciusától, külső szakemberekkel (Dr. Domján László és Dr. Kígyós Éva) való együttműködés keretében „Agykontroll” tanfolyamot szerveztünk a MEREK és a Holnap Háza kliensei, valamint érdeklődő családtagjaik és dolgozóink számára. A februári ismertető-bemutató előadást követően 58 fő jelentkezett a március 2. és március 24. között, heti 2x2 óra időkeretben megtartott csoportfoglalkozásra. A kezdeményezés célja a pszicho-neuro-immunológiai alapokon nyugvó, túlnyomórészt relaxációs, vizualizációs és imaginációs technikák alkalmazásán alapuló stressz-kezelő problémamegoldást hatékonyan elősegítő módszer megismertetése és elsajátítása volt. 50 fő végezte el a tanfolyamot. Az alapvető önfejlesztő, önsegítő technikák elsajátítását követően, a megszerzett tudás begyakorlása, a motiváció fenntartása, valamint a továbbfejlődés elősegítése céljából beindítottuk az Agykontroll Klubot. A klub tagjai havi rendszerességgel 2 órás foglalkozás keretében találkoztak. A résztvevők száma 15 fő körül ingadozik. A Klubot a csoport egyik pszichológusa vezeti, valamint dr. Kígyós Éva klinikai szakpszichológus jelenléte és szakmai tanácsai tették teljesebbé.
  - A csoport kezdeményezésére egy külső szakember segítségével (Pétercsák Maxim) a Pedagógiai Csoporttal együttműködve megszervezésre került a tanulás hatékonyságát előmozdítani hivatott program. Ennek keretében júliusban egy félnapos ismertető-bemutatót szerveztünk az érintett munkatársak számára. A szakmai egyeztetések és a program jóváhagyása után a program továbbvitelét a Pedagógiai Csoport vette át.

Munkatársaink szervezésében központi idegrendszeri sérült klienseinkkel neuropszichológus is foglalkozik, munkájáról az érintett szakemberekkel rendszeresen konzultál. 15 kliens vizsgálata zajlott 2011-ben részben a MEREK-ben, illetve második félévben már a Budai Gyermekkorházban, ahová pszichológus kísérte a klienseket. A vizsgálat eredményeit értékelendő és értelmezendő a Pszichológiai Csoport szakmai megbeszéléseket szervezett az adott klienssel foglalkozó szakemberek számára, melyeken a neuropszichológus is részt vett.

A MEREK és a Pécsi Tudományegyetem Pszichológiai Intézete közötti megállapodás keretében klinikai és egészségpszichológiai mesterképzés számára gyakorlólhelyet biztosítunk. A gyakorlati oktatást a Pszichológiai Csoport vezetője végzi. Koordinálja a szakmai együttműködést a MEREK és az Egyetem között, irányítja és szervezi az egyetemről érkező hallgatók munkáját, valamint a hallgatók kliensekkel való kapcsolattartását. Ebben az évben 9 hallgató két hetenként 3-3 órát töltött az intézményben.

A Pszichológiai Csoport vezetője diplomamunkájukat készítő egyetemisták (ELTE BGGYK) külső konzulense. Ebben az évben két hallgató írja szakdolgozatát a pszichológus kolléga segítségével, ennek keretében 2 hetenként foglalkozik a hallgatókkal.

Munkatársaink részt vesznek egy országos kutatásban: szerzett mozgássérült emberek trauma feldolgozásának folyamatát követik nyomon. A trauma következtében kialakult életmódváltozáshoz való alkalmazkodás mikéntjét, mértékét vizsgálják. Kutatásuk során projektív személyiség teszt (Rorschach-teszt) segítségével a személyiségben fellépő átmeneti és strukturális változásokat keresik. Eredményeik ismeretében a kliensekkel folytatott terápiás munka iránya és jellege válik tervezhetővé, illetve a rehabilitáció optimalizálhatóvá. Ebben az évben 18 klienssel vette fel és értékelte ki a csoport két szakembere a szükséges személyiség tesztet.

A Pszichológiai Csoport szakemberei ebben az évben 5 konferencián adtak elő, és egy konferencián hallgatóként vettek részt.

Idén tavaszra megjelent az Egészség Rehabilitációs Füzetek 1. – A krónikus betegséggel élők orvosi, pszichológiai, társadalmi rehabilitációja című szerkesztett tanulmánykötet, melyben a Pszichológiai Csoport egy tagja írt

egy fejezetet az intézetben folyó pszichológiai munkáról „A pszichológiai támogatás helye a „MEREK rehabilitációs programjában” címmel.

Szakmai munkánkat a hetenkénti csoportértekezlet, valamint a kéthetente tartott szupervízió segítette, melyeket ebben az évben is rendszeresen megtartottuk.

### **Személyi segítő és egészségügyi csoport**

A mozgássérült emberek számára megfelelő személyi segítség biztosítása egész életüket meghatározó tevékenység. Így a komplex rehabilitációs munkának is fontos eleme az egyéni szükségletekhez, képességekhez, mozgásállapothoz igazodó személyi segítség, melynek célja a kliensek mindennapi önellátási, önkiszolgálási tevékenységeinek segítése, fejlesztése, és mindazon ápolási, gondozási és egészségügyi tevékenységek elvégzése, melyekben klienseink napi szinten segítségre szorulnak. A személyi segítő munkavégzésében meghatározó feladat a rehabilitációjuk, az önálló életvitelük elősegítéséhez szükséges készségek, képességek kialakítása és gyakoroltatása.

A személyi segítő nap 24 órájában nyújtanak gyakorlati segítséget klienseink számára. Munkánk során elsődleges szempont, hogy a mozgássérült ember önrendelkezéshez való joga a támogatás során nem sérülhet. A személyi segítőnek alapkészsége kell, hogy legyen az empátia, a megfelelő kommunikációs és kapcsolatteremtő készség, ez egészül ki a segítségnyújtás különböző szintjeihez társuló szakmai ismeretekkel és képességekkel. Feladatainkból fakadóan a mindennapi munkavégzésünk elengedhetetlen része a megbízhatóság, intimitás és a tapintat is.

A 2011-es évben is hangsúlyt helyeztünk a személyi segítő munkakörben ápoló, gondozó feladatot ellátó kollégák képzettségi arányának növelésére, ahogy ez az elmúlt két évben már jól bevált. Egy kollégának sikerült eddig befejeznie az iskolát, a másik kettő pedig várhatóan 2012. májusában tesz záróvizsgát. Együttműködés kialakítása van folyamatban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat iskolájával az ügyben, hogy szociális irányú képzéseikhez gyakorlati helyé váljunk, míg ők kedvezményes lehetőséget biztosítanak munkatársaink számára szociális gondozói képzéseik elvégzésére.

2011-ben is belső képzés keretében, külső oktató bevonásával ismertettük meg az újonnan jövő kollégákat a LIFEPAK 1000 félautomata defibrillátor eszközzel, annak használatával, valamint a jelenleg hatályos újraélesztési protokollal. A régebbi kollégáknak felfrissítettük a tudásukat, a tanfolyam záróvizsgával végződött.

A jelenlegi gondozási lapok számítógépre viteléhez szükséges feltételek kialakítása folyamatban van, elsősorban pénzügyi okok miatt nem került sor eddig a számítógépes gondozási szoftver beszerzésére.

A MEREK új ápolási protokolljának megismertetése, elsajátítása folyamatban van.

A személyi segítő csoport munkatársai munkájuk során számos olyan esettel, helyzettel találkozhatnak, melyek megoldása, feldolgozása nehézséget jelent számukra. Szupervíziót tartottunk havonta egy alkalommal az év első felében, a nyári szünet előtt. Sajnos a nagy fluktuáció következtében a foglalkozásokat ősszel nem sikerült folytatnunk, ezt egészen addig nem tudjuk kivitelezni, míg a csoportlétszám nem stagnál.

2011-ben is szorosan együttműködtünk a Szociális, valamint a Mozgásterápia csoporttal a kliensek sikeres rehabilitációja, és a szakmai munka hatékonyságának elősegítése érdekében. A mozgásterápiai csoport munkatársaival 2011. első felében is közös team-megbeszéléseket tartottunk, melyek témája az egyes kliensek önellátási képessége, illetve az ebben való összehangolt együttműködés volt. 2011. második felében az értekezletek megszervezése több okból nehézségbe ütközött, a közös szakmai megbeszélések tartását 2012. januárjától tervezzük újraindítani.

### **Foglalkozási rehabilitációs csoport**

A csoport tevékenysége a hozzá forduló mozgássérült emberek munkaerő-piaci helyzetének feltárása, a munkavállaláshoz, álláskereséshez szükséges ismeretek átadása, a készségek erősítése, klienseink egyéni szükségle-

tekhez igazított támogatása a munkakeresésben, illetve munkavállalásban. A munka során elsődleges szempont a személyre szabott szolgáltatásnyújtás, a valós igények kielégítése. Emellett fontos, hogy szolgáltatásaink minél szélesebb körben hozzáférhetővé váljanak.

Jelenleg a MEREK és a Holnap Háza 65 kliensének nyújtunk valamilyen formában foglalkozási rehabilitációs szolgáltatást. Egyre sokszínűbb fogyatékosági típussal kerülnek hozzánk kliensek, így egyre nagyobb szakmai kihívást jelent az egyénre szabott rehabilitáció, munkára felkészítés megvalósítása. A szociális foglalkoztatásban 2011-ben összesen 37 főt foglalkoztattunk munka-rehabilitációban és fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban; a december végi létszám 28 fő.

2011-ben a szociális foglalkoztatásban teljesítendő feladatmutató eléréséhez folyamatosan nyomon kellett követnünk, hogy az év elején tervezett számban foglalkoztatunk-e klienseket. A támogatási szerződés szerinti feladatmutató eléréséhez szeptembertől sikerült úgy bővítenünk a létszámot, illetve emelnünk a foglalkoztatottak napi óraszámát, hogy behozzuk az első félév során keletkezett lemaradást, így az év végére sikerült elérni a célszámot.

2011. első félévében a csoport egy rész munkaidős munkatárssal bővült. Új munkatársunk már 2010-ben is dolgozott csoportunkkal az OFA FSZF-10121 program résztvevőjeként, mely tevékenységet 2011. augusztusáig végezte párhuzamosan a csoportunkban végzett tevékenységgel. Szeptembertől teljes munkaidőben a csoportban dolgozik. A csoport jelenleg 6 főállású munkatárssal dolgozik. Szeptemberben 2 napos csapatépítő és FNO ismertető foglalkozáson vettünk részt Balatonszabadin.

#### *Foglalkoztatási tevékenység:*

A szociális foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek:

- Kertészet (Zöldterület-kezelés TEÁOR 08: 81.30): Parkosítás, parkgondozás, udvartakarítás, az intézményben lévő dísznövények gondozása.
- Digitalizáló műhely (Adatfeldolgozás, web-hozsting szolgáltatás TEÁOR 08: 63.11, Egyéb információ-technológiai szolgáltatás TEÁOR 08: 62.09): VHS kazetta, magnószalag, bakelit lemez digitalizálása, az ügyfelek által behozott nyers felvételek vágása, effektezése, szerkesztése a megrendelő igényei szerint, professzionális felvételek készítése, nagy teljesítményű digitális kamerával, honlapok készítése és karbantartása.
- Papíripari termékek készítése (Egyéb papír-, kartonteremék gyártása TEÁOR 08: 17.29): Papír ajándék-, dísz-, és használati tárgyak (pl. CD-tok, egyedi üdvözlő lapok, díszdobozok stb.) készítése, irodai papírárak készítése (mappák, dossziék, lefűzők, stb.), egyéb dísz- használati és ajándéktárgyak készítése.

A tevékenységek sokszínűsége miatt mind a fejlesztő-felkészítő, mint a munka-rehabilitációban dolgozó kliensek számára tudunk megfelelő feladatot nyújtani. Emellett törekszünk arra, hogy értelmes, piaci értéket is képviselő tevékenységet végezzünk. A papírműhelybe két korábbi megbízónk folyamatosan ad megrendelést, illetve két új megrendelő számára csomagoló-összeállító folyamatot végzünk.

2011. második félévben már 4 megrendelőnek dolgozott a papíripari műhely, az alábbi tevékenységeket végezve:

- Kristálycsillárokhoz előmunkálatok, mely az 50 cm-es kristályláncok különböző méretű kristályokból való összefűzését jelenti.
- Homlokzati vakolat mintadossziéknak a teljes összeállítása.
- Kontaktlencsék válogatása és csomagolása.
- Kézműves ajándéktárgyak méretre vágása, előkészítése és csomagolása.

Tárgyaltunk egy iparművésszel, akinek szövő munkatársra lenne szüksége, így egyik újonnan felvett kliensünk hasznosítani tudná már megszerzett szakképesítését. A megfelelő munkakörülmények hiányában az együttműködés sajnos nem jött létre.

A szociális foglalkoztatás rendszerének működtetése az elérendő feladatmutató (27 221 óra), az ehhez megítélt támogatás és az engedélyezett foglalkoztatási tevékenységek és feltételek szerint történt. A klienseket folyamatosan segítjük a munkaerőpiac felé. Az év során 11 mentoráltat (4 szociális foglalkoztatásban résztvevőt) segítünk ki a nyílt munkaerő-piacra. A már nyílt munkaerő-piacon dolgozó klienseinket a továbbiakban is gondozzuk, mentoráljuk.

Szociális foglalkoztatásban részt vevő klienseinkkel az alábbi eseményeken, programokban, tevékenységekben vettünk részt:

- 2011. március 8.: a szociális foglalkoztatásban dolgozók készítettek az intézményben dolgozó női munkatársaknak az ajándékot (kertészeti, kézműves)
- 2011. március 23-án klienseinkkel ellátogattunk a Rehabilitációs Állásbörzére a Kesztyűgyár Közösségi Házba
- 2011. május 24.: Mit merek? Mire vagyok képes? (foglalkoztató csoport közös programja a Jövő Házában, a Csodák Palotájában)
- 2011. június 3.: HÍD-NAP (közös hídfestés, csapatépítés a szociális foglalkoztatásban foglalkoztatott klienseknek és a velük dolgozó szakembereknek)
- 2011. június 5.: Gyógynövénytura a kertészekkel (szakmai nap)
- 2011. augusztus 10. Kavicszedés a Dunaparton (kertészek, papíros műhely dolgozói)
- 2011. augusztus 24. Egy napos csapatépítés a kertészek részére a szakmai vezető és mentoruk vezetésével Gárdonyiban.
- 2011. szeptember 8. Szüreti munka szakmai megismerése a kertészek számára (Bicske).
- A szociális foglalkoztatásban résztvevő munkavállalók készítettek a karácsonyt az intézményben töltő kliensei részére az ajándékokat (45 db) és díszítették fel az ünnepekre az ebédlőt és a Holnap Háza recepcióját. A kertészetben és a papírműhelyben dolgozók által készített adventi koszorúk díszítették a MEREK irodáit és az ebédlőt.
- A kertészek számára bevezettük a csoportértekezletet havonta két alkalommal. Megbeszéljük a terveket, az aktuális és az elvégzett munkákat.
- Egyik szociális foglalkoztatásba felvett nyert kliensünk érdekében neuropszichológust kértünk fel konzultációra.
- A kertészeti csoportban dolgozó kliensek az őszi folyamán előadásokat tartottak, melyek célja kommunikációs és előadói készségük fejlesztése. Az előadások 3 alkalommal kerültek megrendezésre 5 előadó részvételével. Az előadások kidolgozásában segítséget nyújtott a kertészeti csoport vezetője.

#### *Munkaerő-piaci szolgáltatás, elhelyezkedés elősegítése:*

A szociális foglalkoztatás működtetése mellett klienseinkkel folyamatosan ismertetjük meg az álláskeresést segítő technikákat. Ennek érdekében álláskereső klubot működtetünk, valamint álláskereső adatbázist vezetünk az intézmény honlapján. A csoport munkatársai által nyújtott munkaerő-piaci szolgáltatások jelenleg hozzáférhetőek a MEREK-ben ideiglenesen vagy tartósan elhelyezést nyert mozgássérült emberek számára, másrészt a Holnap Háza nappali rehabilitációs intézményt felkereső megváltozott munkaképességű, fogyatékos emberek számára.

Klienseink egy részénél a foglalkozási rehabilitáció szempontjából hatékonyabb, ha eleve külső támogatott, vagy nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésüket segítjük elő. Ennek érdekében számos külső munkaadóval, valamint több nyílt munkaerő-piaci közvetítővel is együttműködésben állunk. Klienseinket támogatjuk egyfelől abban, hogy külső munkahelyeken végzettségüknek és képességeiknek megfelelő munkakipróbáláson vegyenek részt, másfelől segítséget nyújtunk elhelyezkedésükben. Mindehhez klienseink számára mentori támogatást nyújtunk, s munkáltatóikkal rendszeresen konzultálunk klienseink sikeres munkahelyi integrációja érdekében.

Mivel a MEREK nem nyújthat munkaerő-piaci szolgáltatásokat, a Job Személyzeti és Tanácsadó Kft-vel, valamint a Down Egyesülettel létrehoztuk a REHABJOB.hu weboldalt, mely kimondottan megváltozott munkaképességű és fogyatékosággal élő személyek sikeres nyílt munkamunkaerő-piaci elhelyezkedését szolgálja, illetve naprakész információkat híreket tartalmaz. Ennek elérhetősége az intézmény honlapjára is felkerült.

Szeptemberben elindítottunk csoportunk kezdeményezésének köszönhetően a pedagógiai csoporttal együttműködve a „Gesztenye csoportnak” elkeresztelt munkára felkészítő csoportot. A tematika összeállítása előtt a pedagógiai csoport munkatársával közösen Lantegi módszerrel felmértük a csoport résztvevőit. A csoportfoglalkozás célja a munkavállalás elősegítése összekapcsolva a személyiségfejlesztéssel, összehangolva a közösségfejlesztéssel és a viselkedéstanulással.

#### *Munkáltatói kapcsolatok terén végzett tevékenységeink:*

- Jelenlegi munkáltatói kapcsolatainkat tovább ápoljuk, és igyekszünk a velük való együttműködés minél hatékonyabb formáit megtalálni.
- Folytatjuk az együttműködést három olyan munkaközvetítővel, akik foglalkoznak megváltozott munkaképességű emberek munkába segítésével, illetve szeretnénk továbbiakkal is megállapodást kötni.
- A MOL-lal való szoros együttműködésnek köszönhetően december 1-től a MOL-nál (Magyar Országos Levéltár) 1 fő mozgássérült személyt alkalmaztak digitalizáló munkakörben.
- Az Iparművészeti Múzeummal együttműködés akadálymentesítési tanácsadásban, majd december elején, az akadálymentesítési munkálatok befejeztével a múzeum bejárása, november elején részvétel az akadálymentesítési sajtótájékoztatón. A 2012-es intézményi költségvetés megismerése után elképzelhető, hogy szeretnének alkalmazni 1-2 fogyatékos személyt.
- Együttműködés a VII. kerületi Önkormányzattal, mint partner szervezettel egy pályázat keretében.
- Kliensek ügyfélszolgálati munkakörben való elhelyezkedésének érdekében kapcsolatfelvétel egy online vásárló webfelületet üzemeltető nyílt-munkaerőpiaci céggel.
- 2011. május 13-án megnyílt a Keleti Károly utcában az akadálymentesített ügyfélszolgálati iroda, ahol klienseink részvételével folyik a Városfejlesztő Zrt. megbízásából végzett munka. A kártyaprogram alapszolgáltatása további feladatokkal bővült: a kerületi lakosság telefonos jelzéseit fogadja és továbbítja a városfejlesztési csoport felé. A programban résztvevő öt munkatárs a feladatbővülés előtt csapatépítő és kommunikációs/problémakezelő tréningen vett részt.
- Folyamatos kapcsolattartás több civil és állami szervezettel, klienseink elhelyezkedésének érdekében,
- Továbbra is működtetjük az intézmény honlapján található internetes álláskereső és -kínáló adatbázisunkat, valamint továbbra is együttműködünk a JOB személyzeti tanácsadó és munkaközvetítő Kft-vel, a Rehabjob.hu weboldal tartalmának a frissítésében is.
- 2011. március 18-19.: Job munkaközvetítő Kft-nek fogyatékoságról és megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásáról és a Lantegi felmérő módszerről tájékoztatás

#### *Foglalkoztató műhelyeinkkel számos rendezvényen, vásáron megjelentünk:*

- 2011. február 21.: Soteria irodalmi est és koncert
- 2011. május 14.: Tér-buli (együttműködés a Művelődési Házzal, kirakodóvásár és kézműves foglalkozások)
- 2011. május 21.: önkéntes nap - Sanofi Aventis Kft (a cég munkatársaival és családtagjaikkal közös kertészeti munka a MEREK szociális foglalkoztatásban foglalkoztatott kliensekkel)
- 2011. április 29.: Kertészeti Egyetemen virágkiállítás (csapatépítés és szakmai nap a kertészeknek)
- 2011. április 17.: Kézműves vásár a VÁI szervezésében (Petőfi csarnok)
- 2011. május 20.: Papp L. Budapest Sportaréna (Gardene és Green expo szakmai nap a kertészeknek)
- 2011. szeptember 22.: „Ősz a Margitszigeten” tanulmányút a kliensek számára
- 2011. szeptember 24.: Tér-buli: együttműködés a szervezésben és a lebonyolításban a Marczibányi téri Művelődési Házzal, valamint kirakodóvásár a klienseink alkotásaiból.
- 2011. október 17. Részvétel a Fehér Bot Alapítvány rendezvényén.
- 2011. október 26. Kertrendezés gyakorlása Gárdonyiban
- 2011. november 13.: Papp László Sportaréna: Jobb velünk a világ című rendezvényen való részvétel a kliensekkel, kirakodóvásár az alkotásaikból.
- 2011. december 10.: A Marczibányi téri Művelődési Házban adventi kirakodóvásáron való részvétel.
- 2011. december 15. Vörösmarty téri karácsonyi vásár: kézműves termékekről ötletgyűjtés.



- 2011. december 21. Közös karácsonyi ünnepség a szociális foglalkoztatásban dolgozók részére ajándékozással.

*Szakmai munka fejlesztése, egyéb szakmai eseményeken részvétel:*

- 2011. június 1-én közös szakmai konzultációt tartottunk a pedagógiai csoport munkatársaival a kliensek számára munkára felkészítő csoport létrehozásáról
- 2011. május 20-án megjelent a Budai Polgárban a Lakosságbarát ügyfélszolgálat című cikk 2 kliens, az igazgató, valamint a csoportvezető nyilatkozataival.
- 2011. október 20-22.: Dán munkacsoportot fogadtunk az intézményben

*2011-ben is több, a szakterületen szervezett konferencián, előadáson, képzésen vettünk részt. Törekszünk a szakmai fejlődésre és az előírt, szükséges kreditpontok megszerzésére:*

- 2011. február 18.: 1 munkatárs komplex rehabilitációs mentor szakirányú végzettség megszerzése
- 2011. május 26.: Esélykonferencia a Gábor Dénes főiskolán: Törvény adta korlát vagy lehetőség (Kerekasztal megbeszélésen, meghívott résztvevőként 1 munkatárs)
- 2011. május 11. Kézenfogva konferencia: Mi is tudunk dolgozni - fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci felkészítése új módszerekkel
- 2011. március 3.: Epilepszia nap a MEREK-ben (epilepszia edukáció és közösségi program)
- Február 17.: Alternatív modellek, együttműködések és módszertani lehetőségek a munkaerő-piaci integráció támogatására – Artemisszió (1 munkatárs)
- 2011. április-május: A fogyatékos személyek szociális segítésének új útjai című képzés a Kézenfogva Alapítványnál (2 munkatárs)
- 2011. július 20-26.: Románia, Bukarest + Constanta – román-magyar konferencia segédeszköz átalakító műhelyek bemutatása
- Szeptember 19-23.: Román Szociális Minisztérium munkatársainak fogadása és szakmai programjának megszervezése, lebonyolítása
- 2011. szeptember 15-16.: IICO Konferencia, Pécs. csoportvezető előadóként vett részt
- 2011. október 11-15.: Románia, Bukarest, nemzetközi konferencia – a szociális gazdaság kihívásai Európában, valamint a különböző európai szociális rendszerek bemutatása (1 munkatárs)
- December 14.: Pszichiátriai kerekasztal – közösségi ellátás, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása a kerületben (helyszín: II. kerületi Pszichiátriai Gondozó).
- 2011. október 31-november 4.: Dánia, Aarhus képzés – Guldmann személyemelő rendszerek szerelése, szervizelése
- Novemberben a dániai Hammelből a Tagdækkervej intézményből érkeztek tanulmányútra vendégek, akiknek bemutattuk a munkánkat, és kérdéseinket feltéve, mi is ismerkedtünk az önkormányzat által fenntartott, ideiglenes, vagy állandó tartózkodást és ellátást biztosító intézettel, melyet kifejezetten koponyasérült emberek számára működtetnek 2006. óta.
- Egy kommunikáció szakos főiskolai hallgató 12 hetet töltött a csoportban szakmai gyakorlaton.

Két OFA pályázati programban résztvevő munkatársunk már elkezdte a kliensekkel az FNO és Lantegi módszerek alkalmazását. 2011-ben nemcsak klienseink munkavállaláshoz kapcsolódó készségeit, képességeit, de a külső munkahelyeket is felmérjük segítségükkel. Szeretnénk ily módon is segíteni a kliensek munkavállalását a nyílt munkaerőpiacon.

A csoport alapvető feladata a munkaerő-piaci projektekben való aktív részvétel, a célcsoport foglalkoztatását segítő pályázatok írása, illetve megvalósítása. Ennek keretében a foglalkoztatási referensek rendszeresen figyelik a foglalkoztatással kapcsolatos pályázati kiírásokat, valamint koordinálják, szervezik a megnyert foglalkoztatási témájú pályázati programok megvalósítását. Részt vettünk egy nemzetközi – spanyol-magyar-román – pályázat megírásában, melynek várható elbírálási határideje 2012. január 31.

## Átmeneti otthonok

- „Kaptár” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (1081, Budapest Népszínház utca 17.)
- „Önálló Életért” Fogyatékos emberek átmeneti otthona (Budapest 1118, Kaptárkő utca 9.)

Az átmeneti otthonok az Addetur Alapítvány fenntartásában, a MEREK szakmai működtetésében, az Intézménnyel szoros kapcsolatot tartva, de attól helyileg elkülönülten, rehabilitációs célú átmeneti otthonokként működnek. Megtartottuk az itt korábban kialakított rehabilitációs célú lakóotthonok szakmai irányelveit. Klienseink számára határozott idejű elhelyezést biztosítunk.

Összesen 4 fő hagyta el az otthonokat az év során. A Kaptár Átmeneti Otthont 2 fő hagyta el, egyikük albérletbe költözött. A főváros VII. kerületében sikerült találni számára megfelelő ingatlant. Ott él és továbbra is a nyílt munkaerő piacon dolgozik. A másik fő pedig egy vidéki otthonba költözött, mivel mentális állapota ezt a hosszú távú lakhatási formát tette lehetővé. Ő a továbbiakban ott vesz igénybe szolgáltatásokat.

Az Önálló Életért Otthont szintén 2 fő hagyta el. Egyikük annak ellenére, hogy súlyos mozgássérültnek tekinthető, sikeresen kiköltözött albérletbe és ezzel párhuzamosan gondozási szükségleteinek megoldását is kialakította, megszervezte.

Az Önálló Életért otthonba 3-an költöztek be, mindhármuk önállóságra irányuló rehabilitációja folyamatban van, valamint a Kaptár otthonba is beköltözött 2 fő, jól halad a rehabilitációjuk, annak ellenére, hogy sérülésüket nem túl régen szereztek.

Sikeresen megvalósult a Népszínház utcában működő Kaptár Otthonnak helyet nyújtó társasház személyfelvonó korszerűsítése. Együttműködve a társasház közös képviselőjével, valamint a helyi önkormányzattal jól sikerült felhasználni a forrásokat úgy, hogy figyelembe vételre kerültek a mozgássérült emberek egyéni igényei a lift felújítás műszaki kivitelezésénél.

Mindkét otthonban korszerűsítésre kerültek a TV, Internet szolgáltatások minőségileg a kor technikai fejlődésének megfelelően. A szolgáltatás magasabb színvonalon működik, gazdaságosabb igénybevétel mellett.

Továbbra is jól sikerült a helyi önkormányzatokkal, szolgáltatókkal való együttműködés mindkét otthon esetében.

## A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ

A Holnap Háza Nappali Rehabilitációs Központ az Addetur (Adj Hozzá!) Alapítvány fenntartása alatt működő, saját Szervezeti és Működési Szabályzattal rendelkező önálló intézmény, melynek szakmai működtetését az Addetur Alapítvány együttműködési megállapodás alapján a Mozgássérült Emberek Rehabilitációs Központjára bízta. Ily módon a szolgáltatásokat a MEREK szakmai csoportjaiban dolgozó munkatársak nyújtják. A munkatársak munkájának szakmaiságát pedig a szakmai csoportok vezetői felügyelik.

A Központ célja felnőtt mozgássérült emberek számára komplex rehabilitációs szolgáltatások nyújtása nappali ellátás keretében. A Holnap Háza a hozzá forduló mozgássérült emberek rehabilitációját, társadalmi integrációját kívánja elősegíteni a kliensek fizikai állapotának javítására, önállóságának fejlesztésére, oktatásának, szakképzésének, munkába állásának elősegítésére irányuló tevékenységeivel. A különböző szolgáltatások a minél nagyobb fokú önállóság elérését szolgálják.

Új klienseink száma évről-évre emelkedik. 2011. évben 41 új jelentkező kereste fel a nappali ellátó részleget szolgáltatás igénybevételének igényével, akikkel megállapodást is kötöttünk. Az év folyamán 108 fővel volt megállapodásunk, ezen felül 13 esetlezárás történt. Míg 2011. január 3.-án 67 klienssel volt aktuális megállapodásunk, addig 2012. január 3.-án 95 klienssel van élő szerződésünk.

2010. év második felétől a Holnap Háza szolgáltatásait igénybe vevők létszáma tartósan elérte a működési engedélyben lévő létszámot, illetve az érvényben lévő szerződéseink száma jóval meghaladta ezt. Ezért 2010. novemberében kérvényeztük a működési engedélyünkben szereplő létszám (61 fő) emelését. Megkaptuk a létszámunk emelésére az engedélyt 2011. tavaszán, így a jelenlegi működési engedélyünk 80 fő fogadását teszi lehetővé.

2011-ben is azt tapasztaljuk, hogy a célcsoport a számára egyéb egészségügyi és szociális szolgáltatóknál el nem érhető rendszeres mozgásterápiai szolgáltatásra tart leginkább igényt. Jelenleg 76 fő vesz igénybe mozgásterápiai szolgáltatást.

Ezen felül klienseink a pedagógiai csoport szolgáltatásait veszik még igénybe meglehetősen magas létszámban (22 fő), illetve a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásokat: a MEREK által működtetett szociális foglalkoztatóban 17 fővel van szerződésünk. Egyre nagyobb igény mutatkozik a mozgássérült emberek hozzátartozóinak pszichés támogatására is, így a pszichológiai csoport munkatársai rendszeresen konzultálnak a kliensek szüleivel, hozzátartozóival is.

A Holnap Háza kliensei a szakmai csoportok szolgáltatásain túl, rendszeresen részt vesznek a MEREK által szervezett egyéb programokon is. A szabadidős programokon, a mozgásterápiai csoport által szervezett adaptált sportfoglalkozásokon (floorball, boccia, kerekesszékes kosárlabda), illetve a pszichológiai csoport által szervezett Agykontroll tanfolyamon.

Az OFA pályázat keretén belül 2010. szeptember és 2011. július között személyi segítő tudunk foglalkoztatni a Holnap Házában. A személyi segítő jelenléte nappali ellátó részlegünkben a szakmai munkatársakról önellátási feladatok elvégzésének terhére vette le, illetve szervezési feladatokban segítette a koordinátori munkát.

A 2011-ben lezajlott ellenőrzések (MÁK, módszertan) az intézmény jogszabályoknak megfelelő működését állapították meg; kiemelték magas szintű szakmai tevékenységét, az intézmény által nyújtott szolgáltatások kiemelkedő színvonalát. A MÁK ellenőrzés mutatott rá a szolgáltatást igénybevevő fiatalokkal kapcsolatosan a jogszabályok többféleképpen is értelmezhető voltára. 3 fő esetében, akik a megállapodás megkötésekor kiskorúak voltak, annak alapján fogadtuk el kérelmüket a nappali intézményi szolgáltatásra, hogy szakmailag indokolt volt mozgásterápia illetve pszicho-szociális támogatás nyújtása, mivel olyan középiskolába járnak, ahol ezt a gyógy-pedagógiai szolgáltatást és mentális támogatást nem kapják meg. Az 1/2000 SzCsM rendelet 81.§. (3) bekezdés szerint állapotuknak nem teljesen megfelelő oktatási intézményben történt felvételük. Általános tantervű közép fokú iskolában folytatták tanulmányaikat, ahol megfelelő szellemi fejlődést biztosítanak számukra, azonban a testnevelés alól felmentettek voltak. Mivel nem gyógy-pedagógiai nevelést biztosító oktatásban részesültek, nem találtuk kizáró oknak a szerződés megkötését. (1/2000 SzCsM rendelet, 81. §(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakon túl az a gyermek sem gondozható fogyatékosok nappali intézményében, aki gyógy-pedagógiai nevelésre, oktatásra alkalmas és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő nevelési, oktatási intézményben biztosítható.) Noha mindazok kérelmét el kellett utasítani és elutasításra is kerültek (inkább a jogszabályozás alapján, semmint szakmai érvek mentén), akik olyan oktatási intézménybe jártak, ahol ezeket a szolgáltatásokat részben biztosította az iskola a számukra.

A kliensekre vonatkozó dokumentáció megújítása után, 2011. első felében terveztük befejezni a működéssel kapcsolatos dokumentációk módosítását, a szakmai program, illetve egyéb szabályzatok aktualizálását. Elkészült az új Szakmai Program, aktualizáltuk a szabályzatokat. Az év második felében terveztük elkészíteni a megújított Szervezeti Működési Szabályzatot, azonban ezzel szerettük volna megvárni a működést engedélyező szerv, a Budapest Főváros Kormányhivatalának a szakvéleményét, akik 2011. júliusában ellenőrzést végeztek intézményünkben. A MÁK és a Módszertan mellett az ő észrevételeiket is figyelembe kívánjuk venni, s szükség esetén beépíteni az új SzMSz-be. Ezt a véleményezést még nem kaptuk meg, így a megújított Szervezeti Működési Szabályzatunkat még nem készítettük el.

2011-ben kliens elégedettségi teszt elkészítését terveztük, melyben felmérjük klienseink véleményét szolgáltatásainkról. A kérdőíveket november hónapban elérhetővé tettük minden kliensünk számára. 28 kérdőívet kaptunk

vissza, mely viszonylag alacsony elemszám, s ebből csak következtetéseket lehet levonni, mint: a higiénével általában elégedettek, a rehabilitációs tervüket ismerik, az eszközparkunkkal elégedettek, a foglalkozások időpontjait sikerült a kliens saját időbeosztásához igazítanunk. A szakmai csoportok által feltett kérdésekre is jellemzően pozitív megítélés érkezett, illetve magát az épületet is pozitívan értékeli többen. A negatív észrevételek egyrészt elenyészőek, másrészt leginkább technikai problémák, (lift érintőgombos része elektromossággal töltődik fel és időnként megcsíp, egyes helységek hűvösek, állandó személyi segítő hiánya) melyeket, mindenütt, ahol ez egyáltalán lehetséges, természetesen orvosolni fogunk.

2011. első félévében is helyet biztosítottunk konferenciák és szakmai műhelyek szervezésére a Holnap Házában, illetve annak konferenciatermében (Tánceánia, Motiváció rendezvényei, Aura szülőcsoport, Roll Dance, MásZínház). Emellett az épület több belső rendezvényünknek is helyet adott.

## Zárszó

Legutóbbi, szintén csapatmunkában készített, fél éves beszámolómat a következő mondatokkal zártuk: „Számos új feladattal bíró, problémáktól sem mentes fél évet zártunk, azonban a nehézségeket kliens-központú közös munkával igyekeztünk eredményekké változtatni, bízva abban, hogy a szolgáltatásainkat igénybe vevők melegezésére végeztük munkánkat, és szerteágazó tevékenységünkkel klienseink érdekeit, és sikeres társadalmi beilleszkedését szolgáljuk.”

A fenti mondathoz van hozzáteendő a 2011. év végén. Évek óta, szigorúan tekintve saját tevékenységünkre, megmérve saját mindennapi munkánkat külföldi Kollégák odafigyelő tekintetében és időnként a Merekes Kollégák külföldön szerzett tapasztalataiban (egyebek mellett dán, norvég, francia tapasztalatokban – mindezekről írtunk a mostani beszámoló különféle helyein), azt találjuk, hogy a MEREK nemzetközi összehasonlításban is figyelemre méltó eredményeket ér el, figyelemre méltó tevékenységet folytat. Mi, akik az intézményt csapatmunkában vezetjük, büszkéek vagyunk erre.

Ám a korábban említett nehézségek immár szembefeszülnek a kliensek érdekében végzett munkával és az ő melegegedettségükkel. *Ma már mindennapi problémát okoz a folyamatosan csökkenő finanszírozásból következő szakemberhiány.* Több területen súlyos korlátokba ütközünk a kliens-szolgáltató értékrend kibontása során. Ténymegállapításként most itt, e rövid összefoglalóban is jelezzük, hogy miközben tisztában vagyunk azzal, hogy a gazdasági problémák az egész országot sújtják, mégis most, e részletes és szerteágazó beszámoló végén kötelességünk jelezni, hogy ez a nemzetközi elismertségű szakmai és szellemi műhely teljesítőképességének immár a határára ért.

Budapest, 2012. február 28.

---

Kogon Mihály  
Igazgató

## Függelék

### Klienseink szociális jellemzői

2011. során klienseink elsősorban Budapestről és vidéki nagyvárosokból érkeztek az intézményünkbe. A felvételt nyert mozgássérült emberek egy része kiskorú és továbbtanulási szándékkal kérte felvételét. Több kliensünket felnőtt korában ért sérülés vagy betegség, melynek következtében mozgásállapotuk megváltozott. Azért kérték felvételüket, hogy olyan új tevékenységeket, tudást, szakmákat sajátíthassanak el, melyekkel vissza tudnak illeszkedni a munkaerő-piacra. Számukra elsősorban megváltozott mozgásállapotuk miatt a munkaerő piacra történő reintegráció, illetve a szociális foglalkoztatásba történő bevonás a fő feladat.

Ez évben több olyan jelentkezőt is felvettünk intézményünkbe, akik a mozgássérültség mellett pszichiátriai kórképpel is rendelkeznek. Ezeknek a fiataloknak más jellegű problémái vannak, így a velük kapcsolatos tevékenységi körünk is változik. Ezekben az esetekben sikerült jól működő hosszú távú szakmai kapcsolatokat kialakítani különböző egészségügyi intézményekkel és szakemberekkel.

**A kliensek száma település-típusonként**

Településtípus	Kliensek száma (fő)
Főváros	36
Város	44
Falu	21
<b>Összesen</b>	<b>101</b>

A felvett fiatalok többsége egykeresős családból érkezett hozzánk, ellátásukat a család nem tudja sem rövid, sem hosszú távon megoldani lakókörnyezetükben.

A törvény által előírt 3+2 év rehabilitációs idő miatt továbbra is fontos feladat a családi kapcsolatok fenntartására való törekvés, a szülők folyamatos motiválása és bevonása gyermekük későbbi elhelyezésével kapcsolatos lehetőségeket illetően. A család és lakókörnyezet megfelelő felkészítése érdekében a rehabilitációs idő lejártá előtt fél évvel felvesszük a kapcsolatot a lakóhely szerinti önkormányzatokkal, illetve a szociális szolgáltatást nyújtó intézményekkel. Amennyiben a kliens nem tud, vagy nem szeretne lakóhelyére visszatérni tartós elhelyezési lehetőséget keresünk számára, ez évben 5 fő került más intézménybe, 4 fő költözött albérletbe, illetve az Addetur Alapítvány által fenntartott átmeneti otthonba került 5 fő.

Klienseink jövedelme változatlanul elsősorban az emelt összegű családi pótlék, rokkantsági járadék, fogyatékosági támogatás, árvaellátás, illetve esetenként rokkant nyugdíj. Munkabérből származó jövedelemmel bekerüléskor még nem rendelkeznek, az iskolai végzettség megszerzése után azonban továbbra is törekszünk arra, hogy képességeiknek megfelelően részt vehessenek fejlesztő felkészítő foglalkozáson vagy a nyílt munkaerő piacon keresünk számukra munkalehetőséget.

**A kliensek száma pénzügyi ellátás szerint**

Pénzügyi ellátás megnevezése	Igénybevevők száma (összesített adatok), fő
Emelt összegű családi pótlék	48
Rokkant járadék	37
Rokkant nyugdíj	25
Fogyatékosági támogatás	41
Árvaellátás	11
<b>Összesen</b>	<b>162</b>

### A MEREK klienseinek bontása ellátási típusok alapján

	Ellátási típusok			Összesen
	Rehabilitációban vesz részt	Lakóotthonban lakik	Tartós bentlakásban részesül	
<b>Férfi</b>	39	7	4	<b>50</b>
<b>Nő</b>	38	1	12	<b>51</b>
<b>Összesen</b>	<b>77</b>	<b>8</b>	<b>16</b>	<b>101</b>

A Holnap Háza nappali komplex rehabilitációs szolgáltatást nyújtó intézmény. Budapesti lakhellyel rendelkező mozgássérült személyek számára nyújt rehabilitációs szolgáltatásokat. Előnye a bentlakásos ellátással szemben, hogy az igénybevevők ebben az esetben nem szakadnak el a családi környezetüktől, így társadalmi integrációjuk is hatékonyabb, és önállóságukat is jobban elősegíti ez a szolgáltatástípus. A jelentkezők a felajánlott szolgáltatási formák közül célzottan választhatnak az állapotuknak, szükségleteiknek megfelelően. Emellett délutánonként részt vehetnek különböző szabadidős tevékenységekben is, melyre egyre nagyobb igény mutatkozik körükben. A rehabilitációs szolgáltatásokat leginkább felnőtt mozgássérült emberek veszik igénybe, többségük jobb anyagi háttérrel rendelkezik, mint a MEREK-ben rehabilitációban résztvevő klienseink. A széles spektrumú diagnózissal rendelkező jelentkezők között, az elmúlt évekhez képest egyre nagyobb számban jelentkeznek koponyasérült emberek.

### A MEREK klienseinek demográfiai mutatója

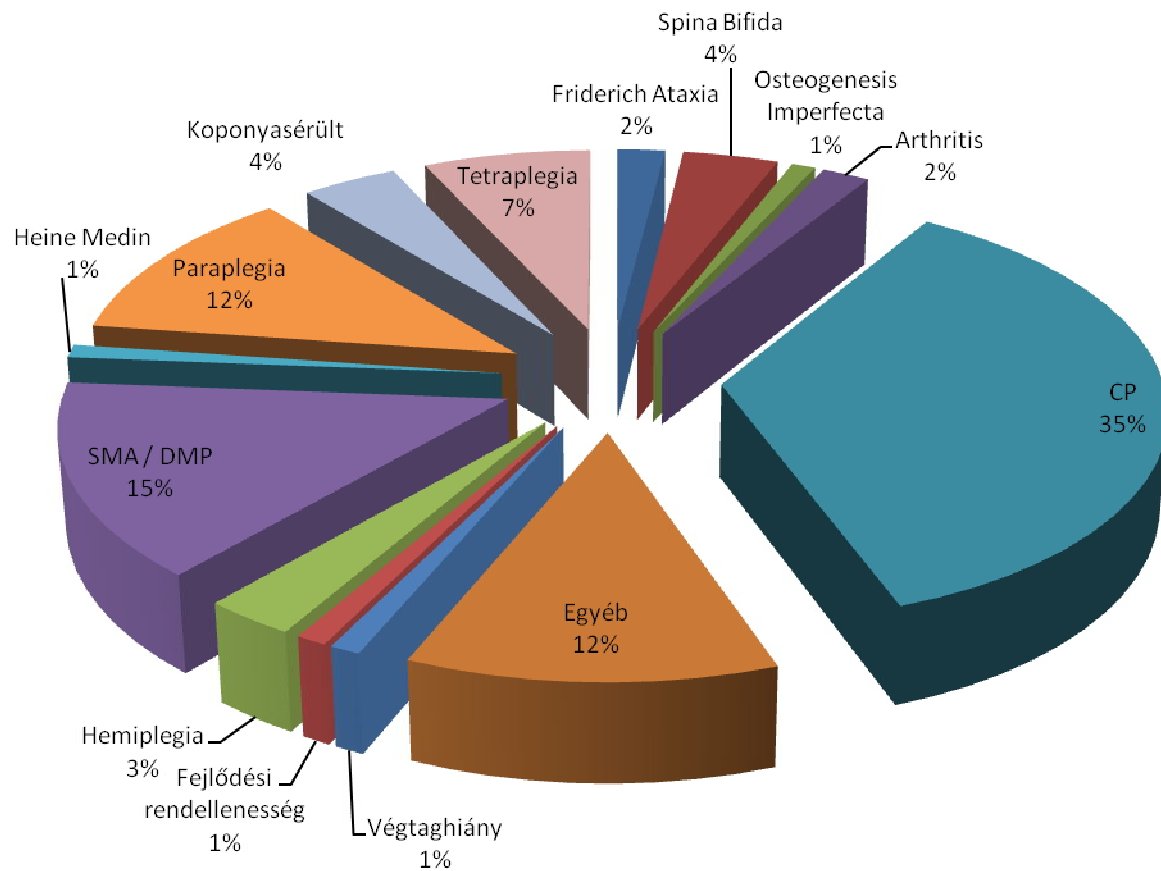
	Korcsoportok										Összesen
	0-13	14-17	18-39	40-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-89	90-x	
<b>Nő</b>		3	28	19			1				<b>51</b>
<b>Férfi</b>		5	35	10							<b>50</b>
<b>Összesen</b>		<b>8</b>	<b>63</b>	<b>29</b>			<b>1</b>				<b>101</b>

### A MEREK klienseinek diagnózis és ellátási képesség alapján való megoszlása

#### Diagnózisok szerinti megoszlás

2011. december	
Diagnózis	Arányszám (fő)
Friderich Ataxia	2
Spina Bifida	4
Osteogenesis Imperfecta	1
Arthritis	2
CP	36
Egyéb	12
Végtaghiány	1
Fejlődési rendellenesség	1
Hemiplegia	3
SMA / DMP	15
Heine Medin	1
Paraplegia	12
Koponyasérült	4
Tetraplegia	7
<b>Összesen:</b>	<b>101</b>

## Kliensek eloszlása diagnózis alapján

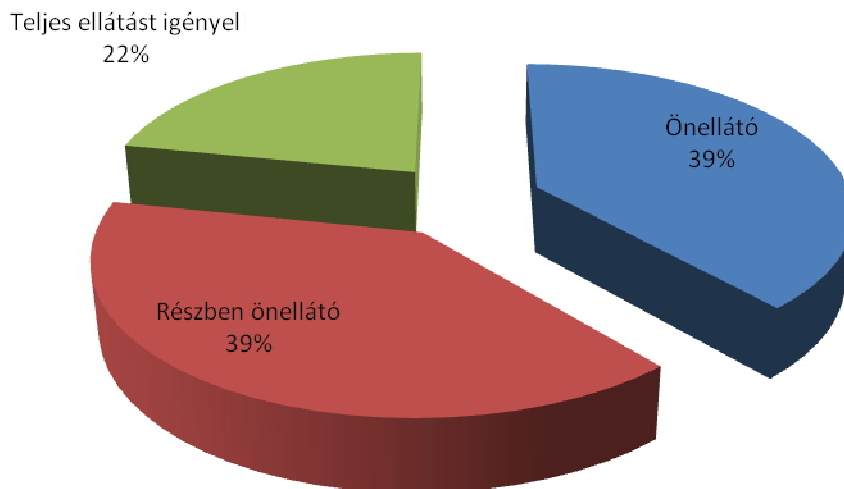


### Ellátási képesség szerinti megoszlás

Ellátás szerint	Fő
Önellátó	39
Részben önellátó	40
Teljes ellátást igényel	22
Összesen:	101



## A MEREK klienseinek ellátási szükséglete



### A 2011/2. félévi légzésvizsgálatok

#### Események, változások:

2011-ben az alvászvizsgálat helyszíne megváltozott. A vizsgálat eddigi helyszínén (Törökbálint) ugyanis a labor más épületbe került, melynek akadálymentesítése nem megoldott. Az épületbe vezető rámpa túl meredek, nem lehet bejutni rajta kerekesszékekkel. Annak érdekében, hogy az eddigi szakmai együttműködés fennmaradjon, s klienseink számára a légzésvizsgálatok továbbra is biztosítva legyenek, 2011-ben az éjszakai légzésvizsgálatokat a labor munkatársainak együttműködésével a MEREK-ben végeztük. Egy ottani asszisztens hozza el számunkra a gépeket előre egyeztetett időpontban, melyet másnap reggel a MEREK munkatársa szállít vissza Törökbálintra. A vizsgálatokat kiértékelő pulmonológus doktornő pedig vállalta, hogy a vizsgálatokat követően eljön intézményünkbe és itt tájékoztatja a klienseket az eredményekről.

Korábban kivittük klienseinket a törökbálinti intézménybe, akik ott aludtak egy éjszakát, s a vizsgálatok és az azt követő kiértékelések ott zajlottak. Nem kellett a készülékeket elhozni, visszavinni, valamint ha valamilyen nehézség merült fel az éjszaka folyamán, azt helyben kezelni tudták, s nem kellett az egész vizsgálatot megismételni. 2011-ben a fentiek miatt a légzésvizsgálatok szervezése bonyolultabbá vált, azonban továbbra is fontosnak tartjuk rendszeres elvégzésüket.

Ebben az évben 9 esetben vérgázanalízisre is szükség volt. Ezt a vizsgálatot a törökbálinti intézményben el tudják végezni, mert egy másik épületükben történik. Így ezeket a klienseinket kivittük a vizsgálatra.

Egy kliensünk elutasította a vizsgálatot, de vállalta, hogy a későbbiekben a doktornővel tartani fogja a kapcsolatot. A probléma a gép „túlnyomása” volt, ez a típus nem volt megfelelő számára. Az alkalmasabb gép kiválasztásában a doktornő fogja segíteni. 2010.05.29.-ei konzultáció alapján: édesanyjával a labor rendszeresen tartja a kapcsolatot. Súlyos alvási apnoéja van, ami a túlsúllyal is összefüggésben van.

## Elvégzett vizsgálatok

### A

1. vizsgálat: 2011.02.14. gép nélkül – az eredmény rosszabb lett, ami azt vonja maga után, hogy a gépet továbbra is használnia kell. Újabb vizsgálatot javasolt a doktornő, hogy láthassuk, jó-e a gép beállítása.

2. vizsgálat: 2011.09.21. A géppel jobb lett az eredmény.

2011.09.29: légzésfunkciós vizsgálat és vérgáz mérés történt. FEV1 34%, pO<sub>2</sub>: 81 Hgmm. A doktornő PEP maszk használatát javasolja, hogy a légző izmokat erősítsük. KS pipát is felírt annak érdekében, ha van egy váladékosabb időszak, könnyebben el tudja távolítani

### B

1. vizsgálat: 2011.02.14. MEREK-ben zajlott. Nem sikerült elaludnia a szobatárs horkolása miatt, így a 2. vizsgálatot otthonában végezték el 2011.03.16.-án. Oxigén hiány jelei láthatók, de nem szükséges a gép használata. Magas pulzusra gyógyszert kapott, évente javasolt a kontrol. A további vizsgálatokat maga szeretné szervezni. 2011.11.30-án a doktornő PEP maszkot és KS pipát írt fel, a vényeket átadtam, az eszköz beszerzéséről és beállításáról az információkat továbbítottam.

### C

1. vizsgálat: 2011.02.14. Rosszak lettek az eredmények, gép használata szükséges. Júniusban odaadtam a légzéstámogató gépet. Nehezen indult a gép használata, túl nagynak érezte a nyomást és hidegnek érezte a levegőt. A nyomás érték a legalacsonyabb szinten van, nem tudunk rajta változtatni. Nagyon ritkán teszi fel a gépet, úgy látom, hogy nagy benne ezzel szemben az ellenállás, és most lelkileg annyi dolog aggasztja, ami miatt ez nem fontos számára.

### D

2011.02.14. Az eredmény jó lett, nem szükséges gépet használni, éves kontrol javasolt.

### E

2011.03.13. Nincs alvási apnoe, nem szükséges gépet használnia.

Ugyanakkor COPD-re utaló tünetek vannak, a sok köhögés, torok, orr váladék, és a félrenyelés miatt. Valószínűsíthető, hogy orrmelléküreg gyulladása van. Ezügyben javasolta a doktornő, hogy a Tölgyfa utcába kéne menni Huszár Tamáshoz, aki felírhat gyógyszert, orrsprayt. Előtte azonban az orr átmosásához sós vizet javasolt, és utána pedig Rinospray használatát. Fokozott intenzitású légzőtornát javasolt, triball használatát, illetve az ágy fejszének megemelését.

2011.09.22-én légzésfunkció és vérgáz vizsgálatot végeztek. FEV1:42%, FVC:50%, Tiff:68%. A vizsgálat alapján COPD II-es stádium igazolható. Napi 1 inhalációs Spiriva-t javasolt,este 300mg Theospirex mellett. Vényeket megkapta.

Állapota az őszi időszakban rosszabbodott, december elején olyannyira fokozódott a nehézlégzése, hogy be kellett mennie a Korányiba. Baktérium tenyészetet végeztek, specifikus gyógyszert kapott. Most már jobban van. Doktornő KS pipát írt fel neki, a vényt odaadtam.

### F

2011.03.13. Nincs alvási apnoe-ja, nem szükséges gép, de az oxigén szaturációja rossz. 2011. 09.22-én vérgáz és légzésfunkciós vizsgálaton volt. Azt mutatta ki, hogy oxigénre van szüksége. Palackban kap Oxigént Október óta. 2011.december 13.-án volt kontrolon, ami azt mutatta ki, hogy szaturációja javult. 2012.márciusban kell újra alvásvizsgálatot csinálni. PEP maszkkal és KS pipával ellátva, maszk beállítva, teendőket tudja.

### G

2011.03.13. Nem szükséges gépet használnia. Nincs légzés leállása, de van oxigénhiánya. Az alvás során legalább 2,5 óra, amit Oxigén hiányos állapotban tölt, 31,6%os hiánya van. Szívfrekvencia ingadozás is látható. Javaslat: Oxigén palack, utána pedig egy újabb alvásvizsgálatot, hogy megszűnt-e a probléma. 2011.09.29.-én légzésfunkció és vérgáz vizsgálatot csináltak. A doktornő nem írt fel oxigént, de javasolta a légzőtornát. 2011.11.30-án PEP maszkot és KS pipát írt fel. Vényt átvette.

## H

2011.04.21. közepesen súlyos obstruktív alvási apnoéja van. Valószínűleg ez alkati kérdés. Óránként 15x kima-rad a légzése, 10% oxigén hiánya van, 25x ébred fel éjszaka, valószínű a horkolás is ezek miatt van. Gépet megkapta júniusban, azóta használja, csak a megfázásos időszakban függesztette fel.

2011.09.22-én légzésfunkció és vérgáz vizsgálatot végeztek. KS pipát, PEP maszkot felírta a doktornő, vényeket odaadtuk.

## I

2011.04.21. Jobbak lettek az eredmények, mint a tavalyiak, nem kell még géphasználat. Éves kontrollra kell mennie, 2012. márciusban lehetne. Vérgáz vizsgálat és légzésfunkció volt 2011.09.22-én, valamint 2011.dec.13-án, akkor a doktornővel személyesen is konzultált. PEP maszkot és KS pipát kiváltotta, beállítottuk, használja. Leszokott a dohányzásról két hónapja☺

## J

2011.04.21. Jobbak az eredmények a tavalyinál. 2év múlva szükséges a kontroll, Doktornővel beszéltem, hogy kellemetlenek számára a vizsgálatok, ezért javasolta ezt az intervallumot.

KS pipa, PEP maszk felírva.

## K

2011.05.22. 1. vizsgálat: jelentős oxigén hiánya van, emiatt vérgázvizsgálatot csináltak 2011.09.22-én. 2. vizsgálat: 2011.12.08-án. Közepesen súlyos alvási apnoet mutatott ki. Szükséges lenne a gép használata, de a doktornő látja Dorinán, hogy nagyon ellenáll, próbálja még egy kicsit kitolni. PEP maszkot és KS pipát kapott, a maszkot beállították, személyi segítővel tudja használni. 2012. márciusában kell kontrollra menni.

## L

2011.05.22. 1. vizsgálat: sikertelen volt, mert a gép nem jól működött. 2.vizsgálat: 2011.09.21-én. Nincs obstruktív alvási apnoe. Nehézlégzése miatt fordultunk a doktornőhöz. Légzésfunkciós vizsgálat és vérgázanalízis történt. Ennek alapján pulmonológiai szempontból gyógyszer nem kellett, viszont azt javasolta, hogy ne szedje, amit a Kapás utcában kapott. A doktornő szerint pszichés eredetű a nehézlégzése. Triball-t ajánlott, azzal csinálják a légzőtornát. Tachycardiája miatt szelektív béta blokkolót ajánlott, és kardiológushoz küldte.

## M

2011.12.08. Az alvás vizsgálat azt mutatta ki, mintha éber állapotában aludna, nem tud mély alvásba merülni. Fizikális vizsgálat során kiderült, hogy olyannyira nagy a lágy szájpadja, nyelve, hogy elzárja a légutakat. 2012. januártól légzéstámogatót kell használnia.

## N

2011.05.22. Sokszor van légszomja. A doktornő fokozott légzőtornát javasolt, triball használatával. Az ágy fejtégét szükséges volna megemelni, hogy a légzés könnyebben menjen. Nincs oxigén hiánya, és nincs centrális légzés leállása sem, (ez adódhatna az alapbetegségéből, az izomzat gyengesége miatt) Következő teendőket javasolta:

Gyomorsava magas, ez felmarja a torkát, légcsövét, a torka egészében piros, ez is befolyásolja a légzést. Házi orvosnál írasson fel sav csökkentőt, és étkezésnél figyeljen arra, hogy minél többször keveset egyen, akár napi 6-10szer picit adagokat, és lefekvés előtt egy órával már ne egyen, akkor a rekeszizom is könnyebben dolgozik.

## Összefoglalás:

14 embernek volt vizsgálata, és közülük 4-en két vizsgálaton vettek részt. Légzésfunkció és vérgázanalízisen 9 ember vett részt. Idén két új kliens kapott gépet. Már használnak: 1 fő, 1 kliens oxigénpalackot kapott, 1 főnek szükséges lesz 2012. januártól a légzéstámogató gép, és további egy főnek hamarosan kapnia kell készülékét.

Az együttműködési szerződésre javaslatot és köszönő levelet december elején küldtük el a labornak, s a programot összefogó és koordináló gyógytornász kollégánk 2x volt kint személyesen Törökbálinton, novemberben gyakorlaton, decemberben PEP maszk beállítása miatt, és konzultálni a doktornővel.

Teendők 2012-ben:

1 kliensnek beállítani a gépet, 1 további klienst bevonni az alvászvizsgálatba. Ezen felül tervezzük, hogy tájékoztatjuk a személyi segítőköt, milyen tünetekből láthatják, ha valakinek alvás problémája van, és azt jelezzék nekünk, mert akkor ott kezdjük a vizsgálatokat.

### Személyes gondoskodást végző személyek létszáma és szakképzettsége

Titulus/csoport	Végzettség	Státusz	Fő
Mozgásterápia csoport	Főiskola	Gyógytornász	3
Mozgásterápia csoport	Főiskola	Konduktor (egy fő csoportvezető)	8
Mozgásterápia csoport	Főiskola	Szomatopedagógus	1
Mozgásterápia csoport	Szakirányú végzettség	Gyógy-masszőr	2
Szociális és utógondozó csoport	Főiskola	Szociális munkás (egy fő csoportvezető)	10
Szociális és utógondozó csoport	Főiskola	Szociális munkás (Lakóotthon vezető)	1
Szociális és utógondozó csoport	Főiskola	Közösségi szociális munkás	2
Személyi segítő csoport	Szociális ápoló és gondozó	Szociális ápoló és gondozó	22
Személyi segítő csoport	Képesítés nélkül/nem a jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkezik	Segédápoló	17
Személyi segítő csoport		Vezető és helyettes	2
Személyi segítő csoport	Érettségi (Főiskolai diploma megszerzése folyamatban)	Orvos asszisztens	1
Személyi segítő csoport	Két éves szakirányú végzettség		0
Szakorvosok	Egyetem	Szakorvosok	1
Foglalkoztatási és eü. Szolgálat	Egyetem	Üzemorvos	1
Számítástechnikai és fejlesztő csoport	Főiskola	Csoportvezető	1
Számítástechnikai és fejlesztő csoport	Főiskola	Számítógépes oktató	0
Számítástechnikai és fejlesztő csoport	Főiskola	Fejlesztő pedagógus	6
Pszichológiai csoport	Egyetem	Pszichológus (egy fő csoportvezető)	2
Pszichológiai csoport	Egyetem	Mentálhigiénés szakember	1
Foglalkozási rehabilitációs csoport	Főiskola	Koordinátorok (egy fő csoportvezető)	3
<b>Összesen:</b>			<b>84</b>